

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

NYRDEZÉSEI:
6-határozatos példány egyenként 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitólátó ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 137.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1902.

FELKÖLÖN SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Szombat, január 18.

Mai számunk főbb közleményei:

Veséreltek: Román-német koncert Aradon.
A katolikus kongresszus.
A csongrádi választás.
Fehér rabcselgák.
A szülőgyi-bizottság.
Ingyen kenyér!
A Polgári Takarékpénztár ügye a Kurián.
Bellóczy Istvánról.
Wallburg Ernő báró ügye.
Elnökválasztás a senekedvelők egyesületében.
Ne germanizáljunk!
H. Wolf: „Wer sein holdes Lieb verliert“
A ber-szakértők.
Tárca: A Dobóék öröksége. Irta: Vértessai A.
Rogány-Csarnok: A harmadik. Irta: Sienkiewicz Henrik. Fordította: Hegedűs Szeráfin.

Román-német koncert
Aradon.

Arad, január 17.

Goldis László ur, az aradi román püspökség titkára levelet intézett ma hozzánk. Nem egyházi, nem is politikai ügyről szól a levél, ennél sokkal jelentéktelenebb dologról: egy koncertről csupán.

A levélben azt kéri Goldis László ur, hogy csapjunk egy kis reklámozást valami Popovics Demeter nevű Wagner-énekesnek, aki a jövő héten hangversenyezni fog Arad városában. A hangverseny rendezését Dima György, a brassói román gimnázium professzora vette kezébe.

Azt írja Goldis László ur lapunkhoz intézett levelében, hogy az aradi közönség műértő része bizonyára szívesen venné,

ha a helyi lapok föl hívnák e koncertre a közönség figyelmét.

Nos, eleget teszünk a kérelemnek.

Fölhívjuk Arad műértő és hazafias érzelmű közönségének figyelmét a brassói tanár koncertjére, de csak azért, hogy magyarázól ember valahogyan meg ne találjon jelenni azon a koncerten!

Mielőtt megmondanánk, hogy miért, legyen szabad rámutatni néhány szóban amaz álláspontra, melyet a közöttünk élő románokkal szemben elfoglalunk.

A nemzetiségi surlódások kerülése, a fölmerülő ellentétek elsimitása, az általunk követett, s szem elől soha el nem tévesztett liberális meggyőződésünkben vert gyökeret. Rosszakarát sem foghatja reánk, hogy csomót keresünk a kákán, s hajuknál fogva rángatjuk elő a nemzeti sérelmeket.

Hanem a jövő heti román koncert, Goldis László uram, az már egyenes vizsgálás a magyar szabadelvűséggel; közönséges arculesapása az minden magyar ember hazafias érzületének; egyenes tüntetés egy nagy magyar városban a magyar nyelv és állameszme szuverenitásával szemben.

A Popovics Demeter koncertje tiz program-számból van összetákolva. A programot egy szövegeknyv kíséri, melyben az előadandó darabok szövege románul van lenyomtatva. Ezen még meg se ütköznénk nagyon. A rendezőség azonban számítván Arad műértő közönségére, úgy igyekezett a szöveget a románul nem

tudóknak is hozzáférhetővé tenni, hogy a román dalok után odanyomatta a szöveget — ékes német nyelven.

Es erre a román-német koncertre vonatkozólag a következőket írja nekünk levele végén Goldis László püspöki titkár ur:

— Azt hiszem, hogy ilyen téren erősíthető meg leginkább a különböző nyelvű polgártársak között a kölcsönös szeretet és megbecsülés. Azért bizton számítunk arra, hogy becses lapjuk ezen művészeti esztét pártolni fogja, és az iránt a közönség körében érdeklődést kelt.

Nem, tisztelt püspöki szekretárius ur, nem ezen a módon erősíthető meg a különböző nyelvű polgártársak között a kölcsönös szeretet és megbecsülés. Ez a mód éppen arra jó, hogy a meglevő békét és egyetértést alaposan lerombolja, ellenben beigazolja azokat a vádakokat, melyek az aradi püspöki aula ellen bizonyos ellenzéki oldalról annyiszor felhangzanak.

Mikor Magyarországon, főleg Aradon, az itteni román püspöki udvar erkölcsi támogatása mellett aranzsálnak hangversenyeket, akkor önöknek első kötelességük az lett volna, hogy felvéssenek a programba néhány magyar számat is. Ha pedig ezt elmulasztották, akkor e vétküket dehogy lett volna szabad azzal tetézni, hogy német dalokat szedtek fel a műsorra, a román szöveget pedig német magyarázattal látták el.

A hozzánk intézett levél befejező sorának mindamellett eleget tettünk. A ma-

TÁRCA.

A Dobóék öröksége.

Irta: Vértessai Arnold.

Mikor meghalt az utolsó Pálócy s magva szakadt annak a híres gazdag nemzetségnek, hiába próbáltak a szegény rokonok, a Dobók, a Raskayak megmenteni valamit a sok szép nagy jószágból, mely most prédára jutott. Hiába opponált, hiába tiltakozott leleszi konventnél, egri, váradi, budai káptalanál, hiába kereste igazságát nádori ítélőmesternél, országbírónál, királyi felségénél a három Dobó testvér: István, Domokos, Ferenc.

Lehetett az ő igazságuk olyan világos mint a nap, a királyoknak egyéb dolguk volt, mint igazságot szolgáltatni, egymással volt bajuk, mivelhogy ketten voltak egyszerre. Hogy mertek volna olyan hatalmas ember ellen, mint Perényi Péter, valamit cselekedni?

Annak szabad volt ráörögni Sáros-Patakra, Ujhelyre, kiverni onnan a Pálócy örökösök embereit, s beültetni a maga várnagyait. János király adott is neki mindjárt donációnális levelet: királyi kegyelmünkkel adjuk kedvelt hívűnknek tekintetes és nagyságos Perényi Péternek, Patakot, Ujhelyt, Sarost, Onodot, Dédest, Ajnácskót, Helmeceket, Szent-Pétert, Siklóst, Pé-

tervásárát, satóbbit, suttóbbit, várakat, falukat, hozzátartozókkal.

Mikor aztán rosszra fordult a János király sora, egyet fordult Perényi Péter is és fölesküdt a Ferdinánd király hűségére, kapván tőle is donációnális levelet a Pálócy birtokokra, Dobó István meg a két testvérre szaladozhattak leleszi konventhez, káptalanokhoz, hogy megóvják jussokat, pecsétes levelet is szerezhettek róla mind a két királytól, hogy Dobóék kontradikáltak, prohibeáltak, nem ért az semmit. A birtokokba beült a hatalmas Perényi s a három vitélő testvér nem volt arra elég erős, hogy — karddal is megvédelmezze a maga jussát.

Aztán jöttek a Balassák, azok is hatalmas nagy urak voltak, azok is foglaltak egyet-mást a Pálócy jószágokból. Aztán jött a törvény embere, a ki megírta a magyar Corpus Jurist, a kancellár Verbóczy István uram, ő is adatott magának János király által donációt Debrőre Hortra, Adácsra, Szűcsire cum appertinentiis. Ha már mindenki kapkod valamit a Pálócy birtokokból, miért maradjon ki éppen ő, a ki a király legbüzsőbb híve?

Az egyházi rend sem marad ki. A váradi püspök ráette a kezét Szolnok mezővárosára, az egri káptalan követelte Nagy-Iván és Szent-Miklóst, mert ez volt a boldogult Pálócy Antal végső akarata, a mit hiteles tanuk is igazolhatnak.

A papok legalább nem követelték ingyen, ők hetekint egy misét szolgáltatnak a boldogultnak lelki üdvösségeért. S Ferdinánd király meg is erősítette őket a nevezett helységek birtokában. kikötve, hogy a hetenkinti mise el ne mulasztassék.

Ugyanarra adott nekik később János király is pecsétes levelet. A tisztelendő káptalan használhatta a körülményekhez képest, a melyekre éppen szüksége volt, noha bölcsen tudták, hogy száz donációnál is többet ér, ha van valakinek jó csapat fegyveres csatlósa.

Haj, ha Dobóéknak is lett volna elég fegyveres erejük, nem bitangolhatta volna el Perényi Péter az ő törvényes örökségüket, sem mások nem garázdálkodhattak volna abban, ami az ő jószáguk lett volna igazság szerint. De mikor már olyan semmi ember is mint Tegenyay Tamás, aki Pálócvár szomszédságában lakott Tegenyén, kikötött Dobóékkal s elszántott egy darabot a földjükből, azt állítván, hogy az az övé, akkor már nem tűrte tovább Dobó István nem ment panaszra vármegyéhez, nádori ítélőmesterhez, hanem megparancsolta a tisztjeinek:

— Most már szántásokat el ti annak a ribancnak a földjét, hajtásokat el a marháját s csináljatok olyan rendet Tegenyén, hogy holta napjáig megemlegesse.

Azok aztán csináltak olyan rendet. Elhajtották a Tegenyey Tamás marhát, elvitték a

gyar közönség körében, ime, érdeklődést keltünk Popovics Demeter hangversenye iránt.

Arról azonban megvagyunk győződve, hogy Popovics ur művészetére nem lesz kíváncsi egyetlen magyar ember sem.

* *

Egy választókerület bojkottálása. A képviselőházban összehívott tegnapi konferenciáról ma következő részleteket jelentik: *Teleky Domokos* gróf deási andátumának megsemmisítése kapcsán érdekes közjogi kérdés foglalkoztatott egy pártközi konferenciát, melyet *Apponyi Albert* gróf, a képviselőház elnöke, hívott össze az országos ülés előtt. Az értekezleten az elnökön kívül résztvettek: *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, *Podmaniczky Frigyes* báró, *Hódossy Imre*, *Günther Antal*, *Horánszky Nándor*, *Zichy János* gróf, *Tóth János*, *Győry Elek*, *Szederkényi Nándor* és mások. Az elnök az értekezleten tájékoztató véleményt kért esetleges szükségessé váló intézkedések dolgában, melyekről úgy a Házsabályokban, mint a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatban történik ugyan említés, de határozott eljárás nincs statuálva. A Házsabályok 115. §-a értelmében ugyanis abban az esetben, ha akár a kuria ítélete, akár a bíráló-bizottság jelentése folytán a képviselőháznak tudomására jutott, hogy valamely érvénytelennek kimondott választás alkalmával a választókerületben nagymérvű vesztegetés vagy etetés-ítatás gyakoroltatott, a ház elnöke a kuria ítéletét, illetve a bíráló-bizottság jelentését hivatalból adja ki az igazolási állandó bizottságnak avégből, hogy az véleményes jelentést terjesszen elő az iránt, vajjon az 1899. XV. t.-c alapján elrendelendő-e a vizsgálat abban az irányban, nem kellene-e az illető kerület képviselőküldés i jogát felfüggeszteni? A kérdéshez a konferenciának majdnem valamennyi tagja hozzászolt.

A katolikus kongresszus.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17.

A katolikus kongresszus mai folytatolagos ülésén, a mely délelőtt tíz órakor kezdődött, gróf *Szapáry Gyula* elnökölt. A jegyzőkönyv felolvasása után *Ugron Gábor* a jegyzőkönyvre vonatkozólag tett észrevételt.

Az első szónok *Major Ferenc* volt. Beszéde elején, mint jellemző és érdekes jelenséget szükségesnek tartja felemlíteni, hogy a kongresszuson eddig elhangzott szónoklatokban

szekereit, fölshántották a földjeit, fölgyújtották a szénaboglyáit, a jobbágyait pedig, a kik vasvillára kaptak, jól elpáholták.

Ezért aztán *Tegenyey Tamás* bepörölte Dobókat a nádori helytartó előtt nagyobb hatalmaskodás miatt. De Dobó István nem jelent meg a törvényszék előtt. Nagyobb dolga volt neki akkor. Eger várába küldte *Ferdinánd* király várkapitányának s azt kellett erősíteni, sáncokkal, bástyákkal, ellátni lovas és gyalog haddal, mert már híre járt, hogy a török fenyegeti.

A másik két Dobó meg: *Domokos* és *Ferenc* messze jártak hadban, ország védelmében király szolgálatában. Biz azokat hiába idézték. Egyik Dobó sem ment el Pozsonyba a nádori helytartó elé.

Utózat után elmarasztalták őket fejszágvesztésben, törvény szerint az lévő bűntetése a nemes emberen elkövetett nagyobb hatalmaskodásnak.

Ez pedig történt ugyanabban az esztendőben, mikor *Ali* budai basa, a török császár magyarországi helytartója s Amhat beglerbég, nagy haddal Eger alá szálltak, hogy megvívják a magyarságnak azt a végvárát. Ugyanabban az esztendőben, mikor Dobó István hős védelme megmentette ezt a várat: maroknyi seregével visszaverve a százezer főnyi török minden ostromát.

Ki hajtotta volna végre most azt az ítéletet, mikor a nagy hős dicsőségétől zengett egész ország? Még a királyi kamara is, mely

megtalálja azt, hogy mindenütt bizalmatlanság mutatkozik a kormány iránt a katolikus autonómia kérdését illetőleg. A kormányzat nem akarja elismerni, hogy állami érdekből is multhatatlanul szükség van a katolikus autonómia. Minek lépne a kongresszus az alkudozások terére a kormánnyal szemben, a mikor a magyar katolicizmusnak csak a legkisebb kedvezményeket és előnyöket akarják nyújtani.

Erkölcsei kötelessége a kongresszusnak, hogy tiltakozzék az ellen, hogy a királyi leirat hatályosságát a miniszter akarata elé helyezi az autonómia kérdésében. Élénken emlékszik még a kongresszus arra, hogy az egyházpolitikai javaslatok idején is odaszegeztek a kormány akarata az uralkodó akaratával szemben. A tárgyalások eddigi során kizárólag csakis annak a törekvésnek adott kifejezést, hogy a magyar katolicizmusnak szüksége van erős, egészséges és biztos alapokon nyugvó autonómia. Ha katolikus intelligenciát akar nevelni a magyar katolicizmus, akkor a katolikus iskolákra is az autonómia kell felügyelnie. Az iskolák katolikus szelleméről és jogi természetéről szól ezután. Hogy nem a katolikusok, hanem más felekezetekhez tartozó kormányfőriak elmennek a saját hitfelekezetük érdekeit védelmező kongresszusokra, azt minden kínálkozó alkalommal tapasztaltuk. De a mikor a katolikus érdekek ápolásáról van szó, akkor a katolikus kormányfőriakat hiába keressük a gyűléseken és a kongresszusokon. Hasztalan kutatunk ilyenkor miniszterek után, de még sikertelenebbül kutatunk miniszterjelöltek után. Ez sértés nemcsak a most folyó katolikus kongresszusra, de az egész magyar katolicizmusra. Csatlakozik *Zichy Nándor* véleményéhez.

Ezután *Horánszky Nándor* emelkedett fel szólásra. Az egyház szervezetével, a püspöki kar helyzetével és a legfőbb kegyur állásfoglalásával egyaránt számolnunk kell. A fejlődés lehetőségét nem szabad elzárni, de alkalmasabb időt vár a teljes autonómia megvalósítására. Lemondásról beszélnek itt minduntalan, de senki sem mutatta ki világosan és teljes határozottsággal, hogy miről vagyunk kénytelenek lemondani. Az autonómia fontos kérdésénél, a 27-es bizottság elaborátumának el, vagy el nem fogadásánál nem is tanácsos lemondásról beszélni, de jogoknak konfiskációjáról itt szó

az ostrom előtt a Dobó István számadásaiban mindent kifogásolt: hogy miért fogy el annyi zab, miért isznak annyi bort Eger várában s minek vették a konyha számára a rézedényeket, a katonáknak nem kell tortát sütni, — most abbahagyta kötődését s nem kívánta már, hogy fizesse meg Dobó a maga pénzén a rézedényeket meg a mennyivel több bor és zab elfogyott, mint a menyit a király kamarája fejéknél kivetett reájok.

Most már rövid idő alatt nagy, hatalmas ember lett Dobó Istvánból. A szegény vitézlő nemesember az ország zászlósa közé emelkedett erdélyi vajda lett. A zászlós urnak, csak egy szavában került aztán, hogy az ítélet végrehajtása fölfüggesztessék.

Sok év elmúlt, aközben *Tegenyey Tamás* is meghalt és Dobó kiegyezett az özvegyével. Most — már szent a béke és az atyafiság köztük.

Csak a *Perényiek* kezén lévő *Palócy* jószágokat szollicitálta hiába a királynál Dobó István. Azokat nem lehet elvenni *Perényiektől*. A hatalmas nagyur *Perényi Péter* ugyan már nem élt, de élt a fia *Gábor* s az nem eresztett ki semmit a kezéből. — Meg is üzenté Dobóéknak:

— Ne fészkelődjék te kegyelmek, mert olyan csúfság eshetik kegyelmeken, hogy meg-síráthatók.

Nem értették mindjárt Dobóék, de aztán megértették. A három Dobó-testvér ellen folytatott pört, a miben már tizenhárom év óta meg-

sincs. *Rakovszky István* vádjával szemben kijelenti, hogy az illetékes férfiakat csakis egyoldalú elfogultsággal lehet azzal az alaptalan vádaskodással illetni, hogy ellenségei az autonómiáknak.

TÁVIRATOK.

Szék Kálmán betegsége.

Bécs, január 17. A miniszterelnök állapota annyira javult, hogy vasárnap vizsztatér Budapestre.

A Leipziger Bank elleni csődkövetelés.

Lipscse, január 17. A Leipziger Bank csődügyében tegnap tartott tárgyaláson az utólag bejelentett követelések összegét a *Leipziger Tagblatt* jelentése szerint 515.000 márkában állapították meg.

A csongrádi választás.

(Petíció a Kuria-n.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17.

A csongrádi választókerületben 1901. október 10-én folyt le a képviselőválasztás. Két jelölt küzdött a mandátumért. *Baross János* dr. szabadelvű párti programmal és *Hegyi Antal* plébános, az ismert néppárti agitátor. A választás azzal végződött, hogy *Baross Jánost* 29 szavattal többséggel képviselővé választották.

Nagy Pál Imre és társai petícióval támadták meg a választást, ennek érvénytelenítését kérve. A petíció nemcsak a képviselő, hanem *Csemegi Antal* választási elnök ellen is irányul.

A kérvényt ma tárgyalta a kir. kuria I. választási tanácsa *Paiss Andor* elnöke alatt. A kérvényező meghatalmazottja *Friedwaldsky Sándor* dr., a választást és a megtámadott választási elnököt *Teller Miksa* dr. védi, a választásvédő választókat *Réthy Ferenc* csongrádi ügyvéd képviseli.

A védők a kérvény ellen alaki kifogást nem emelvén, a kérvényező meghatalmazottja ismertette a petíció tartalmát. Előrebocsátja, hogy a csongrádi választás ritkítja pártját az országban, csak a jászberényi választást lehet hozzá hasonlítani.

Elnök: Más választásra való hivatkozás nem tartozik a kérvény tartalmához.

volt az ítélet, csak nem volt végrehajtva, megvette *Perényi Gábor* *Tegenyey Tamás* özvegyétől.

— De hiszen az özvegygyel kiegyezkedtünk, — vetették ellene Dobóék.

— Velem kellett volna kiegyezni, — mondta *Perényi Gábor*; — én már akkor megvettem az özvegytől azt a pört minden jussánál egyetemben.

Most már nem lehet más reménységük Dobóéknak, csak az, hogy ez a dölyfös, engesztelhetetlen ellenségük úgy sem él már sokáig. Nagyon elbetegeskedett, halálát várták; gyermeke pedig nincs, hát akkor vége minden öröklődésnek, a jogtalan bitorolt *Palócy* javak is visszazárlanak Dobóéknak.

Perényi Gábor a markába nevetett:

— Csak azt várjátok.

Dobó István azonban bizott a királyban ő mindig hű szolgája volt *Ferdinánd* királynak, míg a *Perényiek* csécsap emberek voltak. *Gábor* épp úgy mint az apja, mindig arra fordultak, amerre a szél fujt.

Ime, hogy a *János* király fiának *Isten* megint kezdi fölvenni a dolgot s *Izabella* királyné visszafoglalta Erdélyt és a török igéri, hogy beülteti az egész magyar királyságba, *Perényi Gábor* is arra hajlott mindjárt. De a hátát megtámasztja a másik oldalról is. Szerződést kötött *Ferdinánd* király kamarájával, hogy ha a király nem háorgatja őt birtokaiban, minden uradalmát, várait, faluit, jussait ő felségére hagyja nem lévén örökös.

Friedwaldsky dr.: A kerületben Baross János dr. tudtával és beleegyezésével szemérmétlenül folyt a vesztegetés. Egyik választónak érték pénzt, másnak adtak is. Az etetés itatás pedig a törvény kijátszásával oly módon rendezte Baross, hogy egyik főként sével, Kazaniczky Dénes korcsmárossal meghívott mintegy 400 választót azzal az ürügygel, hogy évnapját ünnepli. Természetesen a vacsorán Baross dr. is megjelent. Egy másik korcsmáros azt az ürügyet használta fel, hogy megszabult a Népkert bérletétől s ez örvendetes esemény alkalmából szintén nagy vacsorát adott, melyen Baross János is részt vett. Egy harmadik korcsmáros a feletti örömeiben, hogy a Népkert bérletét megkapta, szintén áldomást csatolt, amely — az előző vacsorákhoz hasonlóan — nem volt egyéb, mint ügyes kibuvóval rendezett kortesvacsora. Ezekhez a vacsorákhoz — gygymond — Baross adta a pénzt s mindegyikén személyesen is részt vett. Az elmondottakra nézve fölhozván bizonyítékait, áttér a választási elnök ellen felhozott panaszokra. A választási elnök mindenben Barosznak kedvezett: a kordon felállításánál, a szavazók felvonulásánál, a szavazás megkezdését eldöntő sorhúzásánál, a szavazatok elfogadása, illetve visszautasításánál. Kéri mindezek alapján a vizsgálat rendelését s azután a választás érvénytelenítését.

Teller Miksa dr. választásvédő kiemeli, hogy a Csongrádon történtek tulkapások, ezek Hegyi Antaltól indultak ki, mint azt az egész ország tudja a hírlapokból. Hegyi Antal szerepe tette speciálissá ezt a választást, nem pedig a kérvényben említett valótlanságok. Nem az, hogy bárki kapott volna pénzt vagy ígéretet azért, hogy Barossra szavazzon. Ezt nyilatkozatokkal igazolja. Ami az etetés itatásokat illeti, tagadja Baross részességét. Baross a fölözött három vacsora költségeihez semmivel sem járult hozzá; megjelent, mert meghívták s csak önmagának ártott volna, ha el nem megy. Egy-egy vacsoránál 20—20 embernél több részt nem vett, s a korcsmárosok vannak abban a helyzetben, hogy vendégséget adhassanak. Aki pedig részt vettek a lakomákon, csupa jó ödu, intelligens emberek. Minden irányban tagadja a választási elnöknek imputált visszaéléseket s kéri a petíció elutasítását.

A kuria holnap délelőtt hirdeti ki ítéletét.

Csak nem régen szabadult ki Dobó István mosonyvári börtönéből, a hol fogságott szentelt Ferdinánd király iránt való hűségéért. Rélyi vajdaságának vége volt s tisztántul birtait is elfoglalták Izabella emberei. Sok kárt tett, sokat szenvedett s követelte most a ga kárpótlását. Perényi Gábor meghalt, a ona lett örökös, adassa hát vissza ő felsége jó Istvának, mint törvényes örökösnek a ócy jószágokat.

Most már csak maga volt. Ferenc testvére halt, Domokos török rabságban nyögött, ő ra is megöregedett, elbetegesedett; de leg- b élete végére megkapja, a miért egész én át küzdött, pörlekedett: törvényes ségét, a Pálócy birtokokat.

Azért ment föl Pozsonyba, hogy sürgesse a kamarát. Hűségét emlegette, vitéz csele- steit. Eger vára védelmét, szamosújvári fog- t, sebeit. Hidegen feleltek rá. Ő felsége a Perényi-jószágok örökös s azokból nem semmit elidegeníteni.

— De a Pálócy-javak engem illetnek, — ki méltatlankodva Dobó.

Az előlül gunyosan szólt:

— Meg fogja kapni kegyelmed, a mi ke- nedet illeti.

3 kikereste az írásokból a Tegenyey-pör t:

— Itt van egy régi ítélet nagyobb hatal- ósáért. Ebben Dobó István, Ferenc és kos fej- és jószágvesztésre ítéltetnek. Mi- erényi Gábornak minden java és jussa

A színügyi-bizottság.

(Egy kis elmélkedés.)

Arad, január 17

A színügy bizottság sok tekintetben a Prügelknabe szerepét játssza. Ha az igazgató ur hibát követ el; legelőször a színügyi bizottsá- gon verik el érte a port. Ha ellenben az igaz- gató ügyes, hozzáértő, talentumos ember, aki sikereket arat, akkor csakis őt illeti a dicső- ség. A színügyi bizottság a felelősségben min- dig osztozik a színigazgatóval, de a diadal ör- demében soha. A színügyi bizottság szerepe voltaképp tehát hálátlan dolog.

Sokan fölvetik azt a kérdést is, hogy hát- ha a színügyi bizottság ma már felesleges in- tézmény is? Sőt talán határozottan káros is? Kolonc, amely repülésében a direktort akadá- lyozza? Anakronizmus, amely kéri a modern intézmények keretéből.

Szerepét olyannak állítják, mintha egy mastodon tanítana repülni egy — madarat. S ebben a vélekedésben rákiáltják az egész szín- ügyi bizottságra a delendam esse censeot...

Tagadhatatlan, hogy például a fővárosban nem volna semmi értelme, semmi jogosultsága a színügyi bizottságnak. Ott az állami színhá- zakra felügyel a kormány kinevezett intendán- sa. A magánvállalkozók kezében levő színhá- zakba az illető bérlelő vagy vállalkozón kívül senki másnak beleszólása nem lehet. S ott a színészet a dolgok természetes rendjénél fog- va, sokkal magasabb színvonalon áll, semhogy a színügyi bizottsághoz hasonló testület műkö- désére valami nagy szükség volna. (Bár néha bizony ott is elkelne.) De egészen más a hely- zet a vidéken. Mikor egy város, a vidék ere- jéhez mérten óriás anyagi áldozattal színházát megépíti, igen természetes, hogy arra féltő gonddal vigyáz, hogy az kulturális feladatát mindig teljesítse. S e vigyázatot, e szerető gon- doskodást átruházza ama polgáraitra, akiket e fontos tisztre törvényhatósági tagjai közül leg- méltóbbaknak ítél.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a város sze- rető gonkoskodást biz a színügyi bizottságra. Ez fejezi ki nézetünk szerint legjobban e tes- tület fontos és nemes hivatását. Nem a szín- igazgató autonóm jogkörének csorbitása, a cen- zura behozatala, laikus emberek önkénykedő beavatkozása mellett érvelünk mi, a színügyi

mint szerződésbeli örökösre a koronára szállt, ez a pör is ő felségére szállt s mi most a király nevében végrehajtatjuk kegyelmeden.

A pozsonyi vár börtönében elmélkedhetett aztán az egri hős arról, hogy jobb lett volna nem keresni a Pálócy-jószágokat, most nem vennék el tőle a saját ősi jószágait. Nem jó nagyon bolygatni az igazságot, mert az igazság ott van, a hol a hatalom van.

A fejét igaz, hogy nem bántották s mikor megszökött börtönéből, nem is igen üldözték. Ártalmatlan ember volt már ez, a ki nem fogja tovább keresni a Pálócy-örökséget. De a király tanácsosai úgy vélték, hogy a kivel már egy- szer megkötöltették a börtön levegőjét, taná- csosabb lesz azt már ezután mindig zár atatt tartani. Akkor igazán nem árthat. S mikor Dobó István az 1569 iki országgyűlésre feljött Pozsonyba, újra elfogták.

Most már kisütötték rá, hogy összeesküdött a sógoraival, Balassa Jánossal és Bocskay Györggyel. Az országos rendek hiába akartak érte jótállni. Kétszáz ezer tallért, harminc ke- zest ígértek, ha Dobó Istvánt szabadon boosát- ják. De a császár tanácsosai úgy okoskodtak, hogy az ilyen embert, a kinek ártatlanságáért egy egész ország sikra száll, nem lehet szaba- don bocsátni.

Nem is eresztették ki, csak 1572-ben, mi- kor már látták, hogy haldokló félben van. A császár akkor kegyelmesen elbocsátotta. hadd haljon meg oda kint.

bizottság szerepének fontosságát han, súlyozván. Támadást eleget hallunk és olvasunk a szín- ügyi bizottságokról. De a támadásokra, melyek hol teljes tájékoztatlanyságból, rosszakaratból erednek s többnyire izetlen viccelődésben me- rülnek ki, — nincs mit adni. Legyen az a szín- ügyi bizottság a színigazgatónak nemes törek- véseiben mindenkor tanácsadója, segítőtársa, a helyes irányban buzdítója, mindig jóakaratu ba- ráta. Hatáskörét ne lépje soha túl; d- töltsé is be egészen. Hiszen egy vidéki városban min- dig nagy segítségére lehet a direktornak az a testület, amely a város közönségének izlését, igényeit ismeri. S most, amikor a színpadon a ledér irány oly erősen lábra kap; s mikor ez irány színpadi termékei a pénztárnak legjobban kedveznek: nagytudományu kötelesség hárul a színügyi bizottságra abban is, hogy a színpad magasabb hivatása mellett őrt álljon s ha kell: e hivatás teljesítéséért kardot is rántson. A színügyi bizottság tehát, ha igazán feladata magaslatán áll, nem szükségtelen rossz, de szükséges jó.

Ezt abból az alkalomból mondtuk el, mert Arad város ujonnan választott színügyi bizott- sága ez idei első ülése előtt áll, s mert e bi- zottságtól a küszöbön álló új színházi aera ide- jén sokat vár Arad művészet pártoló közönsége.

Fehér rabszolgák.

(Harc a lélekkufárok ellen.)

Arad, január 17.

Hazájuktól távol élnek és rabszolgaságuk keményebb, szegényletesebb és szörnyűbb an- nál, melynek megszüntetéseért a mult szá- zadban az egész művelt emberiség sikra száll- lott. A fehér rabszolgák európai nők, kiket lelkiismeretlen kufárok a tengertuli országokba visznek, hogy ott a bűn karjaiba vessék félre- vezetett áldozataikat.

A statisztikának legszomorubb lapja az, melyen feljegyezve találjuk, hogy évenként kö- rülbelül tízezer európai nőt adnak el a leány- kereskedők. Az emberiségnek ez a sa- lakja szorosan összetart. A lélekkufároknak klubjaik vannak, a hol összejönnek, utját egyen- gedik szennyes üzleteiknek és egymás rendel- kezésre bocsátják hamisított papírjaikat. E papírok nagyban szerepelnek náluk, mert a leánykereskedő mindig álarcot ölt: hol iparos és kereskedő, hol bányatulajdonos, vagy ven- déglős, hol borkereskedő, sőt néha tudós is. A legkülönbözőbb szerepekben lépnek fel és nem esik nagyon nehezükre, hogy a fiatal, tapaszt- talatlan és sanyaru helyzetben küzdő leá- nyokat megnyerjék maguknak. A lélekkufárok leginkább Galiciában és Oroszországban szedik áldozataikat, kiket kápráztató ígéretekkel, fé- nyes állások kilátásba helyezésével kábíta- nak el.

Mennél alacsonyabb a műveltségi fok, men- nél nagyobb a szegénység, annál könnyebb a lélekkufárok munkája, melyet néhol a szülők és gyámok erkölcsi züllöttsége is támogat.

A lélekkufárok kedvelt és majd mindig bizonyosan ható eszköze a házassági szédeltés. Mint nősülésre vágyódó emberek mutatkoznak be, kik tengerentuli, természetesen fényes haj- lékukba európai leányt keresnek feleségül. Ki- derült, hogy egyes lélekkufárok őt-hat helyen is házasságot kötöttek, aztán eladták szeren- csétlen „feleségüket.”

Ily módon járt nemrégiben egy lemoergi leány is, a ki férjhez ment egy állítólagos new-yorki szállótulajdonoshoz, a kiről később kiderült, hogy egy buenos-ayres i bűntanya társtulajdonosa. Az álvendéglős feleségével nem New-Yorkba, hanem Genuából Buenos- Ayresbe indult. Utközben elmesélte az asszony.

kának, hogy rossz híreket kapott new-yorki szállójának üzletmenetéről, azért utazik Buenos-Ayresbe, a hol részt fog venni bátyja szállójának vezetésében. Buenos-Ayresben pár nap múlva a férj levetette az álarcot és kegyetlen cinizmussal így szólt feleségéhez:

— Azonnal 100 font sterlignet kapsz, ha bátyám házába mész. Ha azután már ott meguntad a dolgot, majd más házába küldlek. a hol újból 100 fontot kapsz. Így rövid idő alatt mindketten meggazdagodhatunk.

A mikor a fiatal asszony undorral utasította vissza ez ajánlatokat, férje elzárta egy kis szobába, elvette ruháit és koplaltatta. De az asszony nem engedett és addig tűrt, míg szülei, kiknek leányuk különösen szófukar levelei feltűntek, a konzulátusok segítségével ki nem szabadították. Férjétől a kórházba került, a hol gyermeknek adott életet. Erre férje elvette tőle gyermekét, hogy ily módon kényszerítse a maradásra, de gonosz terve meg hiúsult az asszony tanácsadóinak éberségén, kik a szerencsétlen nőt visszaszállították házába.

Az ilyfajta szomorú regények százával ismétlődnek és számuk még nagyobb lenne, ha a leánykereskedés leküzdésére alakult londoni National Vigilance Association, melynek az egész világon fiókjai és társegyesületei vannak, nem fejtene ki áldásos működését. Ez egyesület listáján 120 lélek kufár van, a kik többnyire Argentínába, Braziliába, a Fokföldre, de Kínába és Indiába is adják el a szerencsétlen fehér rabszolgákat s a kiknek karmai közül az egyesület már sok prédát tudott elragadni.

Az idei nyáron Párisban nemzetközi konferencia ül össze, hogy a leánykereskedés elnyomásáról tanácskozzék. Európa legkiválóbb emberbarátainak, tudósainak és íróinak ez a gyülekezése remélhetőleg módot fog találni a huszadik század legkiáltóbb szegényének megszüntetésére.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Boszorkányvár, operette. Sugár Aranka vendégfellépéssel. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: San-Toy, operette. Este: Svihákok, operette. (Páratlan bérlet.)

A páholy.

— Bemutató előadás. —

Körülbelül két héttel ezelőtt volt a Páholy bemutató előadása kitűzve, de László közbejött betegsége folytán lezúrt a műsorról. Sajnos, hogy még mára is korai volt a bemutatása, mert László még ma is betegnek látszik, a ki egész estén át többet fájlalta derekát, mint a mennyit játszhatott. Ez meglehetősen zavarólag hatott, mert a darab élénkségének és gyors menetének rovására ment, a nélkül pedig a bohózat nem igen tud érvényesülni.

Mindamellett elég derült volt a közönség hangulata és ezt a darabnak ügyesen szót meséje, kacagtató bonyodalmak és meglepő komikuma idézte elő.

A páholyban ugyanazt a recipét használták a szerzők, mint a mely szerint a Durand-Durand, a hálókocsik ellenőre készült, vagyis ezekben a darabokban a főszereplő olyan foglalkozást vagy címet vall magának, amelylyel nem foglalkozik, illetőleg nem rendelkezik.

A páholyban a vő és az após, kik mindketten kikapósak és kalandromjasok a szabadkőművesi maszkot öltik magukra, hogy a szabadkőművesi páholy titkos üléseinek az örve alatt zavartalanul végezhessek azon csínytevéseiket, melyeket a családi élet nyugalmanak, de főleg a bohózat helyzetkomikumának érdekében a legképtelenebb erőlködésekkel kénytelenek később elpálástolni.

A bohózatok közönsége szívesen kacag mindenkor a meghajszolt férfiak szorongásán, vagy a könnyebbvéru menyecskék ravaszdiságán. A páholy cselekményében a férfiak vannak kiszolgáltatva a kímélettel nem ismerő kacagásnak és a közönség ezuttal is inulat rajtuk, mert az alakok hazugságai ujak.

A darab meséje röviden a következő:

Hidas Balint, (László), aki Xantippe egyenes leszármazottjával van megáldva az anyósa (Bacsné) személyében, nyáron fürdőre küldi a feleségét (Menszáros) és szalmaövegsége alatt fölcsap orfeum-habituénak. Amikor megcsömrlik ezektől a gyönyöröktől és hazavárja a feleségét, eszébe jut, hogy nagy mulasztást követett el: elfelejtette felvételni magát a szabadkőművesek közé, holott ezt megígérte a feleségének. A felesége azért óhajtotta ezt, mert Hidas Balint anyósa rajong a szabadkőművesekért. Az utolsó percben Hidas barátja (Giréthy) tanácsára a lekszikonból szerzett tudománnyal fölveszi a szabadkőművesi címet, de a veszedelem rögtön mutatkozik, mert hirtül veszi, hogy közeledik az após (Mezei) Miskolcrol; az após, aki szintén csak címnek használta a szabadkőművességet, hogy leplezze apró házasságtöréseit. Az ál-szabadkőművesek szembe kerülnek s egymástól való félelmükben komikus helyzetbe jutnak. Ez azonban nem elegendő a bohózat három felvonásához. A szerzők kénytelenek Hidas apósának egy husz év előtti szarlemi kalaudjából tőkét kovácsolni és ezt akként teszik, hogy Hidas egyik barátját, aki valamikor női imitátor volt, úgy szólaltatják meg, mint az öreg Lipóczy egykori kalandjának vad gyümölcsét. A bonyodalom leszerelésére egy örményt (Fenyéri) hoznak a darabba a szerzők, aki természetesen szintén szabadkőműves akar lenni. A darab szemüvegén át különben mindenki szabadkőműves akar lenni. Ez az örmény segíti a kifejelethez a szereplőket, mert könnyű ráfogni, hogy a fölfordított csalafintaságok csak probatételül szolgáltak arra, hogy az örményből jó szabadkőműves válnék-e.

A szereplők közül Bacsné, ki ismét jó szerephez jutott, kitűnő játékaival tűnt ki. Kiváló alakítása volt Mezeinek és Giréthynek, kik mindke ten folytonos derűtségben tartották a közönséget. Jók voltak Fenyéri, Palágyi és a kisebb szerepekben Tolnainé, Menszáros Margit, Komlóssy Ilonka, Garay Ilonka és Kalocsa Róza.

A darab nagyon mulattató és remélhetőleg hosszabb ideig fog műsoron maradhatni.
Carolus.

* Sugár Aranka vendégjátéka Holnap délután érkezik Aradra a temesvári színház szép hangú énekesnője s részt vesz a Boszorkányvár főpróbáján. A kiváló énekesnőnek Coralie egyik legjobb szerepe, melyben alkalma nyílik szép hangjának és énektudásának teljes érvényesítésére. A szereposztás a régi. A művész-nő az elbocsátott waggongyéri munkások javára lép fel.

* Alberti-Arányi hangverseny. A vasárnap, f. hó 19 én délután 5 órakor a Fehér Kereszt szálló nagytermében megtartandó hangverseny programja a következő:

1. Spohr L. Adagio. Arányi Frigyes.
2. Rossini Recit. és ária „Tell” operából, Alberti Werner.
3. a) Rubinstein. Asra;
b) Eckert. Ja überselig hast du mich gemacht;
c) Schumann. Ich grolle nicht. — Alberti Werner.
4. a) Ganz. Il fant aimer;
b) Flegier. Stances. — Alberti Werner.
5. Hubay. Der Zephir. Arányi Frigyes.
6. a) E. Meyer Hellmund. Zauberbild;
b) Nozeda. Lass mich wühlen in deinen Locken.
7. Verdi. Adagio és Stretta. Alberti Werner.
8. Vieuxtemps. Ballada és Polonaise.

Ismételve felhívjuk a közönség figyelmét erre az élvezetesnek ígérkező hangversenyestre. Alberti körutja inkább diadalutnak mondható, amennyiben mindenütt, ahol az ő hatalmas énektudását és művészetét alkalma van bemutatni, ámulatba ejti és elkápráztatja a publikumot. — Jegyek vasárnap délig Révész Nándor könyvkereskedésében, a hangverseny délutánján a pénztárnál kapható.

Wallburg Ernő báró ügye.

(Tárgyalás a budapesti törvényszékben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 17.

Ma tárgyalta másodszor Agoraszó dr. elnöke alatt a budapesti törvényszék Wallburg Ernő báró kiadatási ügyét.

Az első tárgyalás alkalmával véleményes jelentést tett a törvényszék az igazságügyminiszterhez, a melyben a lefolytatott tárgyalás alapján indítványozta, hogy ámbátor tény az, hogy Wallburg Ernő báró 1882. évben Bécsben honpolgári esküt tett, miután kiskorú volt és sem gyámi, sem gyámhatósági beleegyezés ki nem kértett, ez a honpolgári eskü az 1879. évi törvénycikk értelmében figyelembe nem vehető, s így magyar honpolgárnak tekintendő Wallburg báró.

Tény ugyan az, hogy e honpolgári eskünél egy okiratot vettek fel, melyben De Gall, Rajner főherceg akkori titkára mindjárt hozzájárult, hogy gyámoltja osztrák honpolgár legyen, de konstataulta a kir. törvényszék, hogy Wallburg Ernő anyjának, Skublitz Lujzának halála után, Skublitz Zalavármegye főispánja lett ki nevezve a Wallburg gyermekek gyámjává.

A magyar bíróság más gyámot ki nem nevezett a gyermekek számára. Ennélfogva a vádtanács első, az igazságügyminiszterhezelterjesztett véleménye is oda concludált, hogy Wallburg magyar állampolgár. Az igazságügyminiszter a vádtanácsot újabb határozathozatalra utasította, elfogadta azt a védelmet, hogy hiányzott a gyám és gyámhatósági hozzájárulás, de kiegészíteni utasította a vizsgálatot ez irányban, nem volt-e Wallburg báró 10 évig szakadatlanul távol Magyarországtól s egyáltalán nem vesztette-e el a magyar honosságot és puhatóldozék a törvényszék, vajjon létezett-e egy Wallburg Károly báró porosz vezérkari tiszt, a ki a keresztlevelekben, mint a Wallburg gyermekek atyja szerepel.

Puscariu dr. vizsgálóbíró ezen irányban a nyomozást megejtette. A katonai hatóság felhívására, átiratilag értesítette, hogy 1885-ig Wallburg Ernő báró, mint főhadnagy szolgált Nagyszebenben, öt tanu pedig igazolta, hogy több ízben megfordult azóta Magyarországon. Az, hogy Wallburg Károly nevű porosz tiszt létezett volna, beigazolást nem nyert.

Ma ült össze másodszor a vádtanács ezen kiadatási ügyben. A tárgyaláson a vádat Böhm Alajos dr. kir. ügyész, a védelmet pedig Pichler Győző képviselte. A vádtanács rövid tanácskozás után azt a határozatot hirdette ki, hogy véleményes jelentést tesz az igazságügyminiszterhez, a ki most már véglegesen dönteni fog a kiadatás ügyében.

Az esetben, ha az igazságügyminiszter a kiadatást megtagadná, az ügy, mint hivatalból üldözendő, itt lesz tárgyalva.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 18. Az aradi mérnök és építész-egylet esteiye (Központi szálló.) — Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban. — Makó város hivatalnokai karának táncvigalma (Korona-vendéglő.) — A pankotai nőegylet hangversenyyel egybekötött táncestélye Fehér Kereszt.)

Január 19. Az aradi kerékpárklub esteiye (Millennium külön terem.) — Az aradi közműves segédmunkások önképző szakegyesületének táncvigalma (Központi szálló.)

Február 1. Tiszti kaszinó táncmulatsága (Fehér Kereszt.) — Az aradi tanítók és tanítónők bálja. — Az aradi m. kir. posta- és távirda altisztek és szolgák táncvigalma (Kass-vendéglő.)

Február 2. Az aradi szabómunkások szakegyesületének táncvigalma (Kass vendéglő.)

Február 9. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt.)

Február 11. Táncestély a várbeli tiszti kaszinóban.

Február 19. Az aradi közművesegységek táncvigalma (Központi szálló.)

(=) Elhalasztott tiszti estély. Az aradi há-ziezred tisztikarának szombatira. 1. hó 18-ára tervezett táncestélye Baur Alajos cs. és kir. 38. gy. e. százados hirtelen elhalálozása folytán elhalasztatott.

(=) Az Aradi mérnök- és építész-egylet hol-nap, folyó hó 18-án tartja meg első „Mérnök-estélyét” a Központi Szálloda nagytermében. A „Mérnök estélyek” oly népszerű mulatságai a bál szezonnak, hogy nem nehéz előre is meg-jósolni, hogy e táncestély egyike lesz az idei mulatságok legsikerültebbjeinek.

(=) Az aradi szegénytanulókat segélyező egylet táncmulatságának rendező bizottsági tagjait fel-kérjük, hogy folyó hó 18-án, szombaton délután fél 6 órakor a Millennium külön termében tar-tandó rendező-bizottsági ülésen megjelenni szí-veskedjenek. Az előkészítő bizottság.

(=) Az aradi szabómunkások szakegylete 1902. február hó 2-án, vasárnap a Kass-ven-déglő disztermében zártkörű táncvigalmat ren-dez. Belépti-díj: személy-jegy 1 korona 60 fillér, család-jegy 3 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

Ingyen kenyér!

— Ujabb adományok. —

Arad, január 17.

Ma ismét mozgalmas nap volt a Salacz-utcai kenyeres-boltban. Ma is közel kétezer sze-gény éhező vette igénybe a nemes szívű em-berek jótékonyágát. Tegnap felhívásunk foly-tán ajánló sorokkal is számosan jelentkeztek, a kiket kielégítettünk. Köztük egy tehetetlen, félkezére nyomorék anyóka egy orvosi receptet nyújtott át a kenyér-osztók egyikének:

— Beteg az uram tessék ezt az orvosságot ingyen kiadni.

— Nem patika ez néni, — mondogatták neki — itt kenyeret osztogatnak, nem gyógy-szert.

— De hiszen kérem, miféleképpen azt mond-ták, hogy itt istápolják a szegényt, ügyét-baját enyhítik, s ellátják mindennel.

S az anyókat alig lehetett meggyőzni, hogy a kenyeres-boltban nem adnak patikaszeret.

Ebből is nyilvánvaló, hogy a szegények rétegében a kenyeres-boltról a jótékonyágnak valóságos legendái keringenek.

A közönség érdeklődése sem lankad. A látogatók kézzől-kézre adják a kilincset, a ki csak teheti, betér a boltba, hogy gyönyörköd-jék a lélekemelő tevékenységben, s bedobjon egy-egy piculát a kifüggesztett perselybe.

Neuman Dániel ur a legbuzgóbb érdeklő-dők egyike. Naponta felkeresi a boltot s beha-tóan informáltatja magát a kenyérfogyasztás mennyiségéről. Az általa adományozott hétzsák lisztből ma már 30 nagy kenyeret szállítottak a boltba.

Fejér Gyula urnak természetben nyújtott adománya, a tegnap kimutatott kosár szalonna, ma osztatott ki 180 adagban.

Seidner Bernát ur egy öl tűzifát volt szí-ves a szűkölködők részére rendelkezésünkre bocsájtani a mit a mai nap folyamán négy nagy nyomorban élő család között ki is oszt-tottunk.

A ma beérkezett adományok is tekintélyes összegre rugnak.

Özv. Steinitzer Pálné urnő 6 koronát volt szíves adományozni. Jávör Gyula ur gyűjtésében beérkezett 20 korona. Ungár Armin ur 10 ko-ronás és Blau Rozsika kisasszonynak 2 korona 24 filléres adományai egészítik ki mai gyűjté-sünket.

A kimutatásunk itt következik:

	Korona
Jávör Gyula gyűjtése	20.—
Ungár Armin	10.—
Özv. Steinitzer Pálné	6.—
Blau Rozsika	2.24
Mai gyűjtésünk eredménye ...	38.24
Hozzáadva a tegnap kimutatott	2969.09
Eddigi összes gyűjtésünk ...	3007.33

Jávör Gyula gyűjtése. Holländer I. és Barthl R. 5—5 kor. Jávör Gyula 3 kor., inokai Tóth La-jos, Joanovics Sándor, N. I. és Vincze Endre 2—2 kor. Összesen 20 korona.

Az adományokat a kiadóhivatal címére kérjük küldeni.

Gyűjtőívvel mindenkinek, a ki hozzánk fordul, szívesen szolgálunk.

SPORT.

+ Életveszélyes sport. Az osztrák főváros-ból különös dolog híret jelentik. Két sportked-velő egyén: egy bizonyos Fischer ur és Isacescu asszony, a kik különös barátai az uszásnak, az enyhe telet felhasználva, e hó 12-én átsusz-ták a Dunát. A víz 2¹/₂, a levegő pedig 4 fok (R) volt. Összesen 8 percig voltak a vízben, míg a tulajdonképeni átszúzás 6 és fél percet vett igénybe. A veszedelmes vállalkozásnak nagyon sok bámulója volt.

A polgári takarékpénztár ügye a Kurián.

(A vád megszüntetése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 17.

Egy budapesti távirat jelenti, hogy a kuria mai tanácsulása egy Arad városát közelről érdeklő ügyben hozott határoza-tot. Oly határozatot, amely egy évek óta húzódó szomorú ügynek végleges befeje-zését jelenti, s amelyet megnyugtatólag fogad a város egész közönsége.

A Kuria ugyanis ma helybenhagyta az aradi kir. törvényszéknek ama határo-zatát, hogy a Polgári takarékpénztár igaz-gatói és felügyelő-bizottsági tagjai ellen az el-járást beszüntetik.

Az ügy előzményei ismeretesek. A Polgári takarékpénztár néhány részvé-nyese több rendbeli vádat emelt az igaz-gatóság és felügyelő-bizottság ellen, mely-ben azzal vádolják ezeket, hogy az ő bü-nös manipulációjuk az oka, miszerint a takarékpénztár felszámolás alá került s ezzel ők anyagilag károsodtak.

Az aradi királyi ügyészség a vád kép-viseletét annak idején nem vette át, mert nem látta bebizonyítva Dengl Lajos és társainak vádjait.

A vádlók erre a vád képviselőjét ma-guk vették át, s panaszukat a törvény-székhez be is adták.

A törvényszék rövides vizsgálat után ítéletet hozott, amely szerint az eljárást beszüntette.

A magánvádlók az ítéletet megfelle-bezték a királyi táblához, mire a tábla szenzációs határozatot hozott. Elrendelte ugyanis az igazgatók és felügyelő-bizottság ellen a vizsgálatot.

Ezután került az ügy a kuriához.

A kuria mai tanácsulása meghozta végre a nyugalmat, amennyiben ez is a törvényszék álláspontjára helyezkedett, s Dengl Lajos és társai kérvényét elutasí-totta, nem látván fenforogni a vádbeli cse-lekményt.

Az ügy tehát mindhárom törvényhe-zési fórumon keresztülment s rehabili-

tálta a meghurcolt igazgatókat és fel-ügyelő-bizottsági tagokat.

A felszámolás pedig folyhat tovább az eddigi nyugodt mederben, nem fogja azt most már semmi sem zavarni.

Beliczey Istvánról.

(A csabai zavargások. — A papi javak elkobzása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

A minap elhunyt egykori békési főispán megérdemli, hogy mielőtt még kizöldül a fű sirja felett, megemlékezzünk kiváló érdemeiről.

Valóban nagytehetségű, igazi vérbeli ur volt ő. Ur, de nem a gögben, világi élvhajhá-szatokban hivatkozódó, de ur a szó nemesebb ér-telmében.

Testestől-lelkestől magyar és szívében-lel-kében hive és szolgálja a magyar földnek, a melyet senki sem becsült meg oly őszintén és igazán. Megbecsülte, mint tápláló talajt és megbecsülte, mint a magyarság éltető elemét.

Ur volt és demokrata. E két szó együtt be ritkán fér meg nálunk. Holott bajcai Beli-czey István e két fogalomnak megtestesülése volt. Gondolkozása, ténykedése, modora, társa-dalmi érintkezése az igazi demokratáé, a minő valóban kevés van nálunk Magyarországon még azok között is, akik e szót tüzték ki zászló-jukra.

Liberális és demokrata volt. Sem feleke-zeti, sem osztály, sem rangkülönbséget nem ismert, de mindennekfelett becsülte a szorgal-mat, az iparkodást bárhol, bárkinél tapasztalta is azt.

De nem nekrológot akarunk itt írni, ha-nem két érdekes epizódot akarunk felelevení-teni életéből.

Az olvasó bizonyára emlékezni fog még a 90-es évek elején előfordult békésmegyei szo-cialista zavargásokra. Orosházán kívül legve-szedelmesebb volt a helyzet Békés-Csabán, a hol mintegy 10—15 ezer földre éhes szociálista verődött össze a nagy városháztéren és fe-nyegetőzve, ordítózva követelte, hogy segítsenek rajtuk.

A csendes Csabán, melynek szolid tót szár-mazásu, de ma már magyar ajku, és magyar érzelmű lakossága van, szokatlan, rendkívül volt ez a zavargás. Ki hallott olyat, hogy a csa-bai ember beverni meri a városháza ablakait? És meg meri ütni a főszolgabíró?

Mindenki a fejét vesztette e jelenetek lát-tára. Csak egy-két ur nem vesztette el lélekje-lenlétét. A katonaságot küldtek. Ezek sem im-ponáltak, nem volt töltényük(!) és a felizgatott szocialisták ezt észrevéve, letépérték a szuro-nyos katonákat. A bírakért, esküdtekért küld-tek ezután, majd Beliczey Istvánért. Se a fő-se az albiró nem merészelt eljönni, de egyetlen esküdt sem.

A helyzet a városháza előtt mind aggasz-tóbbá vált. Egyszerre megjelent Beliczey István, akkor már nyugalmazott főispán, akit a csabai nép mindenkor bálványozott szeretetreméltó, nyájas modoráért és egyenes lelküségéért.

A mikor Beliczey így egyedül, gyalog meg-jelent a felizgatott tömeg között, amely még előbb a város több hivatalnoka ellen kezét emelt, sőt a fegyveres erőt is megszegényi-tette, halk morgás támadt, aztán szótlanul nyi-tottak utat Beliczeynek, aki többekkel szóba állott, és okos, tapintatos beszéddel teljesen le-csillapította a fellázadt szenvedélyeket!!

Ugyancsak Beliczey volt az, aki a zavar-gások elfojtása után megtartott megyei gazda-sági gyűlésen a papi vagyon szekularizációja tár-gyában tett indítványt.

Orlási szenzációt keltett ez az egész országban.

Egy gazdag földes ur, egykori főispán, a Lipótrend és vaskorona rend tulajdonosa szekularizálni akarja a papi vagyont, hogy a földnélküli magyarok földhöz jussanak!

Akkora volt az izgalom erre, a minő nem igen volt még Békésben.

Le is fújták a félhivatalos lapok.

De Beliczey megmaradt felfogása mellett mindhalálig!

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásközpont intézménye vasárnap, 1. évi január hó 19-én, délután 4 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola dísztermében tartja kilencedik szórakoztató és szak-előadását. Műsor: 1. Szavallat. Előadja Kenderessy József ur. 2. Szak-előadás. A levegő nyomásáról. (Kísérletekkel) Tartja Matusik Márton polgári iskolai tanár ur.

(*) A guraconci kaszinó-egylet a rendes évi közgyűlést e hó 12-én délután tartotta, melyen megejtetett egyszersmind a tisztújítás is. A közgyűlés a lemondott tisztikarnak, miután az évi jelentéseket tudomásul vette, működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mondott. A közgyűlést ötven terítékű vacsora követte.

(*) Az Erzsébet jótékony asztaltársaság szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendes heti értekezletet tart, melyre ez uton is meghívja a t. tagokat az elnökség.

Elnökválasztás

a zenekedvelők egyesületében.

(Rendkívüli közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 17.

Az aradi zenekedvelők egyesülete ma délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a városháza kistermében.

Ezt a közgyűlést az alapszabályok értelmében tulajdonképpen már szeptemberben meg kellett volna tartani, de közbejött akadályok miatt a közgyűlés megtartása csak ma vált lehetővé. A közgyűlés egybehívása már azért is szükséges lett, mert az egyesület elnöke: Salacz Gyula leköszönt tisztéről.

A mai rendkívüli közgyűlést Simay István alelnök hívta egybe, s mindjárt a napirend tárgyalása előtt új elnök választását indítványozta.

Bejelentette a közgyűlésnek, hogy Salacz Gyula leköszönt állásáról és az elnöki állásra Institoris Kálmán polgármestert ajánlotta, aki zenei ügyekben ma országszerte tekintély.

Az általános éljenzéssel fogadott indítvány elhangzása után Institoris Kálmán polgármester kijelenti, hogy az elnökséget örömmel elfogadja, annál is inkább, mert valaha régebben ő is tanítványa volt ennek az egyesületnek. Elfogadja az elnöki tisztelet, dacára annak a sok teendőnek, melyet a polgármesteri állás reá ró. Az új elnök aztán szép és érdekes beszédben jellemezte az egyesület hivatását. Egy olyan művelt és kulturális téren előrehaladott városnak, mint Arad, szüksége van ilyen egyesületekre. Reményli, hogy a tagok támogatásával az egyesületet oly nivóra lehet emelni, hogy Arad zenei élete, melyre nagy szükség van, teljesen kifejlődhessék. Ezt a fejlődést úgy értelmezi, hogy az későbbben úgy elméletileg, mint gyakorlatilag oly tehetségeket adjon, hogy úgy a műzene, mint a könnyebb zene terén eredményeket lehessen felmutatni. Hogy ezt az egyesület elérhesse, szükség van természetesen a tagok támogatására. A megjelentek nagy számából arra lehet következtetni, hogy az egyesület iránt meg van az érdeklődés és hogy az egyesület föl fog lendülni. Idővel olyan lehet az

egyesület, hogy Arad összes zenekedvelőit egy kalap alatt fogja egyesíteni. Beszédét e szavakkal fejezte be:

— A milyen hiven és lelkesedéssel szeretem a zenét, olyan hiven és lelkesedéssel fogom az elnöki tiszteletet viselni, a meddig csak erőm engedi.

Zajos éljenzés és taps fogadta az új elnök beköszöntőjét. Ezután Vannay János dr. titkár előterjesztette az igazgatóság múlt évi jelentését. E szerint az egyesület zenedéjébe az idén összesen 146 növendék iratkozott be s az összes növendékek száma jelenleg 154. A növendékeket 8 zenetanár tanítja.

A jelentés tovább indítványozza, hogy a közgyűlés Salacz Gyula távozását sajnálattal vegye tudomásul és érdemeit iktassa jegyzőkönyvbe. Miután az egyesület tagjai mindannyian érzik, hogy a mostani alapszabályoknak és ügyrendnek alapos hiányai vannak, az igazgatóság az alapszabályok reformját szükségesnek tartja. Indítványozza, hogy a közgyűlés bizza meg a választmányt, hogy dolgozzon ki új alapszabály- és ügyrend tervezetet.

A közgyűlés tudomásul vette a jelentést és az indítványt elfogadta.

Ezután a pénztári számadást terjesztette elő Priegl István dr. A számadás szerint az egyesület készpénze 6628 korona 68 fillér. Összes vagyón 17027 korona 26 fillér, 864 koronával kevesebb, mint a múlt évben.

Ezután a jövő évi költségvetés előterjesztése következett. A jövő évre 10403 korona jövedelem és 10348 korona kiadás van beállítva.

A költségvetést azután elfogadták.

Kövekeztetett volna az esetleges indítványok előterjesztése, de miután indítványa senkinek sem akadt, Institoris elnök azon reménnyel fejezte be a közgyűlést, hogy az egyesület igyekeznél fog régi tradícióinak megfelelni.

Ezután Darvas Lajos mérnök pótlólag azt az indítványt terjesztette elő, hogy a közgyűlés úgy az igazgatóság, mint a tanári karnak ügybuzgó működéséért elismerését fejezze ki. A közgyűlés ennek örömmel eleget is tett.

A közgyűlésen jelen voltak:

Csepregi Mihály, Gebhart István, Geisz Sándor, Darvas Lajos, Dáni János, Holtzer József, Kresz Ferenc, Kertay Ede, Krispin József, Kopp János, Kovács Vince, Mandl Vilmos dr., Múlek Lajos, Mayer Ede, ifj. Nachtnékel Ödön, Neuman Dániel, Berger János dr., Priegl István dr., Robitzek Samu, Simay István, Scherhagg Ernő, Szeghó János, Vertán Oszkár, Vass Sándor dr., Zinner Béla.

HIREK.

H. Wolf: „Wer sein holdes Lieb verloren.“

— Egy román koncert. —

Arad, január 17.

A mai postával egy aranynomásu „Invitare“ című román meghívó forma érkezett szerkesztőségünk címére.

A román szövegű meghívót lefordítottuk magyarra, a mikor is kitűnt, hogy az aradi románság január hó 22-én a Fehér Kereszt nagytermében a Popovics Demeter Wagnér énekes és Dima Mária urhölgy közreműködésével egy hangversenyt rendez.

Eddig rendben van a dolog.

Hanem a meghívóhoz egy szövegkönyvféle is volt mellékelve, és abból a szövegkönyvből azt vettük ki, hogy az a koncert nemcsak román lesz, hanem — német is.

H. Wolf: „Wer sein holdes Lieb verloren.“ Ez a címe például az egyik ének-számnak és H. Wolff urnak ezt a szenti-

mentális német balladáját kell majd bevennie a hangverseny közönségének.

De hát mi köze van az aradi román közönségnek H. Wolf ur zenei kompozíciójához, vagy pláne Paul Heyse urnak szövegéhez?

Az aradi románoknak nagyon szerencsétlen volt a választásuk, a mikor a műsor egy részét tündetőleg német darabokból állították össze, holott találtak volna olyan nemzetközi klasszikusokat, melyekkel nem vétették volna velünk észre, hogy a hangversenyben van német rész is, román rész is, s csak a magyart hagyták ki.

Mert hogy meghallgassuk H. Wolf és Paul Heyse urak balladáját, mely „holdes Lieb“ elvesztéséről értesít bennünket, ahhoz egy kis elhatározás kell.

Ha német balladát akarunk hallani, teringettét, eldaloitatjuk magunknak az „Oh du lieber Augustin“ című örökszép balladát, a melyet legalább jobban ismerünk mint H. Wolf és Paul Heuse uraknak a „holdes Lieb“ elvesztéséről panaszkodó balladáját.

Es ehhez még Popovics Demeter a „neves“ Wagnér-énekes sem szükséges.

— Személyi hir. Institoris Kálmán polgármester hivatalos ügyekben három napi tartózkodásra holnap Budapestre utazik.

— Az Athenaeum új igazgatója. Budapestről jelentik: Schwarz Félix, a Magyar ipar- és kereskedelmi bank volt igazgatója az Athenaeum irodalmi és nyomdai r.-t. igazgatójává nevezetvé ki, állását a mai napon elfoglalta.

— Az osztrák-magyar hadsereg fiatal generálisai. A minap megemlékeztünk a vezérkar idősebb magas rangú tisztjeiről, most felsoroljuk az ifjabbakat életkoruk sorrendjében: Pal-kovics altábornagy 67, Paar gróf lovassági tábornok, Galgóczy tábornokszernagy s Rohonczy altábornagy 64, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok pödíg 61 éves. A királyi család tagjait nem számítva, a legfelső rangban (táborszernagy és lovassági tábornok) legfiatalabb az 59 éves Friedler tábornokszernagy, az altábornagyok között legifjabb a 49 Makowicka, — mindkettő polgári származású tiszt. A tábornoki kar Ben-jáminjai a 47 éves Karl, Ziegler s Virtsoolog vezérőrnagyok. A királyi család fiatal tagjai közül tábornoki rangban van: a 45 éves Frigyes tábornokszernagy, a 35 éves Ferenc Ferdinánd és Jenő lovassági tábornokok s Lipót Szalvátor altábornagy és a 36 éves Ottó altábornagy.

— A megtagadott elégtétel. Vass Ferenc, a budapesti kereskedelmi bank igazgatója ma megbízottai, Egyedi Artur és Gajári Odön által fölvilágosítást kért Ullmann Pál dr. ügyvéd és konzultól, a róla terjesztett hírek miatt. A segédek ugyanakkor elégtételt is kértek felük nevében Ullmann dr.-tól, de ez az elégtételt egyszerűen megtagadta. Vass megbízottai erre jegyzőkönyvet vettek fel és az ügyet felük részéről befejezettnek nyilvánították. Az eset a fővárosban a szereplő személyeknél fogva feltűnést kelt.

— A kolozsvári gyilkosság. Megirtuk, hogy Kolozsvárott két elvetemedett ember megölt egy pénzeslevélhordót, a kit ki akart rabolni. Kolozsvári tudósítónk ma azt jelenti, hogy a rablógyilkosokat Gécs Jenő vizsgálóbíró kihallgatta. Az egyik gonosztevő, Friedrich Ferenc, a ki ismerte Bürger Károly levélhordót, sőt egyszer disznótoron vendége is volt, azt vallotta, hogy december 28 án határozta el a gyilkos támadást, a melyhez csak néhány nappal ezelőtt szerezte cinkostársul Szécs Gyulát. A vizsgálat kiderítette, hogy a fejszének valami baja volt, különben egy ütással agyonsújtotta volna a levélhordót, a kibe, mikor kiáltozni kezdett, egész mosdótál vizet töltöttek a gonosztevők, hogy elhallgattassák. A vizsgálóbíró tegnap megvizsgáltatta mindkét bűnöst, hogy nem részegek-e, mert egyikük részegséget tet-

tetett. Az orvosok véleménye szerint mindkettő teljesen beszámítható állapotban volt. A nyáron Kolozsvárott meggyilkoltak egy öreg kofát és most vizsgálat folyik arra nézve, vajon nem Friedrich ölte-e meg az asszonyt. Friedrich ugyanis abban az időben az asszony szomszédságában dolgozott. *Bürger* Károlynak, a meggyilkolt pénzeslevélhordónak holnap lesz a temetése. Az ország minden részéből érkeztek koszorúk a meggyilkolt koporsójára, aki hivatásának lett az áldozata.

— **Hármas kivégzés.** A németországi Neuburg an der Thale-ben ma délelőtt háromszoros kivégzés volt. Az elítéltek: *Hoh* György munkavezető, *Seidel* gyári munkás és özvegy *Schödlne* voltak, akik múlt év június 20-án Hoch Györgynét meggyilkolták. A kivégzés a manheimi börtön udvarán volt ma délelőtt.

— **Az aradi szolgabírói hivatalban** megmástitják a hivatalos órák idejét. Február 1-jétől kezdve 8-2-ig fog a hivatal tartani.

— **A gyilkos operaénekes.** *Melassi* Tonio szerződés nélküli olasz operaénekes Triestben agyonszúrta fiatal tizenhét éves szeretőjét *Coma* Ofeliát. A leány édesanyja ellenezte egybekelésüket. Ez indította a hevesvérű olasz énekest a gyilkosságra.

— **A méltányos szerkesztő.** Egy vidéki hetilap a „Hírek” rovatában a következő újdonsággal szolgál olvasóinak:

„Felelős szerkesztőnk szembaja miatt lapunk legutóbbi száma elmaradt. Ertesítjük előfizetőinket, hogy vagy pótoljuk a jövőben e hiányt, vagy az esedékes 16 fillért a jövő évnegyedi előfizetésből leengedjük.”

Vidéki lapíróink újdonsága a legkorrektebb méltányosság alapján áll. A szerkesztő szembaja miért sújta az előfizető közönség anyagi érdekeit? Ha nincs lap, akkor vissza a 16 fillérrel! — Hisszük, hogy most már kétszeres érdeklődéssel várja minden csütörtökön az előfizető publikum a lap megjelenését. Ha megjő a lap, megnyugvással veszi tudomásul a szerkesztő szembajának javulását, ha pedig elmarad az újság, részvétellel konstatálja a betegség rosszabbra fordulását, mialatt siet előjegyezni a jövő negyedre betudandó 16 filléret.

— **Makkay Zsigmond jótékonyága.** Nagy vérengzés volt Maros-Vásárhelyen a múlt esztendő elején megtartott képviselőválasztás alkalmával. A katonaság a polgárságra lött s több ember meghalt, sokan pedig súlyosan megsebesültek. Szerencsétlenül járt *Szabó* Ferenc kerégyártó is. Lábát lötték el s ez által teljesen munkaképtelenné lett. Nyolc gyermekével s feleségével azóta a legnagyobb nyomorban tengődnek s csak a könyörületes emberek ajándékaiból élnek. A szerencsétlenül járt családot *Makkay* Zsigmond országgyűlési képviselő tegnap saját költségén Budapestre hozta fel, hogy a miniszterelnökhöz kihallgatásra vigye őket némi segély kieszközlése végett. Mivel azonban a miniszterelnök Bécsben van, az ákosfalvi kerület képviselője a szerencsétlen családot saját lakásán helyezte el mindaddig, míg *Székely* Kálmán kihallgatáson fogadhatja. A nyolc gyermek közül a legfiatalabb csak három hónapos, a legidősebb pedig kilenc éves. Az ákosfalvi képviselő lakása ugyancsak hangos most a kis gyermekek sirásától. *Makkay* Zsigmond pedig szeretettel ápolja székely véreit és gondoskodik, hogy miben sem szenvedjenek hiányt a szerencsétlenek.

— **Letartóztatott tanárjelölt.** Szentesen — mint tudósítónk írja — a rendőrség a budapesti államrendőrség távirati megkeresésére letartóztatott egy tanárjelöltet, aki éppen szülei-nél időzött. A feltűnést keltő letartóztatásra az adott okot, hogy az államrendőrségnek tudomására jutott, miszerint a tanárjelölt édes anyja nevére *hatvan ezer korona erejéig több váltót hamisított.* Jobban József szentesi rendőrhadnagy tartóztatta le a megtévedt fiatal embert éppen akkor, amidőn az a pályaudvaron időzött és várta a Budapest felé induló vonatot. A rend-

őrség a vizsgálat során kiderítette, hogy a fiatal ember fővárosi újsorások kezébe került és azok is birták reá a könnyelmű embert a váltóhamisításra. A szentesi rendőrség a váltóhamisító tanárjelöltet Budapestre szállította, ahol azonban szabadon bocsájtották, mivel édes anyja időközben kifizette, fiának 60 ezer koronára rugó váltóadósságait.

— **Mit gondolt a főispán?** *Barabás* Béla, Nagyvárad képviselője mostani látogatása alkalmával hosszabb beszélgetésbe merült dr. *Bedőthy* László főispánnal, *Tisza* Kálmán legbívőbb barátjával. Egy újságíró, aki méltán kíváncsi volt rá, hogy mit beszélhetett egymással ez a két politikai ellenfél, meginterjuvolta később. A képviselő nevetve válaszolta:

— Hogy mit mondott a főispán, arra már nem emlékszem, de hogy mit gondolt — azt biztosan tudom.

— **A vén kisasszony titka.** Egy külön aggszűről van szó, a ki a napokban halt meg Párisban, 77 éves korában. *Chrétien* Mária volt a neve, és hosszú életét a legsanyarubb nélkülözések közt töltötte. Mikor meghalt rue de la Michodiere-beli lakásán, a hatóság tömeggondnokot küldött abba a piszkos oduban, melyben a vén kisasszony lelte szomorú életét. A szoba padlózatát tizcentiméteres piszok réteg borította, a melyet a leltározásnál fölhányattak. Ez alatt patkányok tetemei rothadtak, s mind e szemét közt szétszórva 64.000 frank készpénz és 1.165.00 frank értékű állampapírok, francia bank-részvények hevertek, a melyek kamatszélvényei évek óta nem voltak levágva. Végül kint, hogy az elhaltak hét háza is van s így összes vagyonának értéke meghaladja a kétmillió ötszáz ezer frankot. *Chrétien* Mária ebben a szemetoduban élt évtizedek óta és lehetőleg keveset ment az utcára. Rokonságával sohasem érintkezett, de most atyai és anyai ágról hétélt rokon jelentkezett. Minthogy azonban ezek közt nézeteltérések vannak, a bíróság fogja szétosztani a nagy örökséget.

— **Igy halt meg Petőfi.** *Markaly* Péter báráthi katolikus kántor a minap néhány ismerőseivel a községbeli fogadóban borozgatott, miközben szobakerült *Petőfi* Sándor halála. A kántor, mint a többinél tudósabb ember, magyarázni kezdte: hogyan esett el a költő a segesvári csatán. A magyarázásba azután annyira belemelegedett, hogy a jelenlevő negyvennyolcas honvédeknek szemmel láthatóan megakart mutatni, hogyan halt meg Petőfi. Mintha kozák kópja döfte volna át mellét, lerogyott a fogadó padozatára, majd utánozni kezdte a halálkrisztus jelenetét.

— **Igy halt meg Petőfi** — sutogta — s nehéz séhajtás szakadt ki melléből.

Ezzel lehunyta szemét és mozdulatlanul maradt fekvő helyében. A társaság tapsolni kezdett s égre-földre dicsérte a kántort, aki olyan hűen adta elő a meghalás jelenetét, hogy tragikus színésznek is becsületére vált volna. A taps és az éljenzés rég elcsendesedett már s a kántor még mindig mozdulatlanul feküdt a padlózatán. Hívták vissza az asztalhoz, majd odamentek hozzá, hogy felemelik. Ekkor aztán egyszerre eltűnt a vidámság az arcokról: holtest feküdt előttük. A szegény kántor, amikor csak komédiázni akart, valóban meghalt. Szívszélhűdés érte.

— **A méltóságos mozdonyvezető.** Negyedmillió nemzeti adománya révén szájról-szájra száll a kitűnő tudós, igazi hazafi, *Konkoly-Thege* Miklós neve. A nagyképszerűség nélkül való, szeretetreméltó, szinte gáláns tudós eszménye a méltóságos ur, a kiről azonban nem mindenki tudja, hogy a magyarság sokoldalú talentumainak eleven közraktára. Vagyonos „úr” léte egy kicsit belekóstolt mindenbe. Nemcsak az élet örömeibe, hanem, mint tengerész, a fadaralmaiba is. Talán az ocean szeretett bele a csillagos égbe, melynek rejtelmes bájai az Egyenlítő táján közvetlenebbül nyilatkoznak meg a profán emberi szem előtt, mint a mi langyos égövünkön. Föltétlen tudója a méltóságos ur a mennyboltozat titkain túl a föld

és víz összes közlekedési eszközeinek, módjainak. Neki köszönhetjük azon kellemes meggyőződést, hogy Budapesten egyetlen óra sem jár pontosan. Elsőrangú szakértője a docknak és a hajóé itésnek. S ha a jó szerencse úgy akarja, hogy az ember egy vasuti kocsiban utazik vele, megéssik, hogy a méltóságos ur egy-két órára, összes máhái hátrahagyásával, eltűnik. Mikor visszakérül, csupa korom, olajfoltos, hanem az arca ragyogásán látszik, hogy közben jól mulatott. A *lokomotivon* utazott tudniillik. A mire a bolgár fejedelem hiába sóvárog, *Konkoly-Thege* Miklósnak nemzetközi szabadalma van: minden állam vasutján utazhatik a lokomotivon. Hasonlatos ez a kitüntető előjog ama kínai dekorációhoz, mely szerint egyes kiváló mandarin feljogosított három pávatoll viselésére. Ambár ezt az egyszerű rangemlést nem volna bolondság Európában is akklimatizálni.

— **Letartóztatott kém.** Lemberg mellett a *padovaliciskai* határállomáson letartóztatott egy *Horovitz* nevű tüzért, a ki Oroszország részére kémiszolgálatokat teljesített. Jellemző, hogy két hét óta ez a harmincadik letartóztatás kémkedés miatt.

— **Ha jegyző urral fogok kezét...** Hogy milyen bánásmóddal van hozzá szoktata némelyik falu népsége, az önkéntelenül is kitör belőle alkalom adtán. Második természetévé válik a bánásmód, talán ő maga tud róla legkevésbé. Ime a példa rá: A napokban történt egy aradi tanintézetben. Bejött a sváb — ki-méletből nem mondjuk el, hogy melyik faluból való — s az iskola igazgatója elé járulva, megkérdezte, hogy miképpen viseli magát a fia. Tanul-e? Nem pajkos? Azután nagy meglepődéssel konstatálta, hogy a Szepe egész megváltozott az aradi levegőben. Tanul, maholnap első lesz az osztályban. Az lenne már is de tőri még egy kicsit a nyelvét a magyar szó, majd belejön nemsokára.

— Hát akkor hazamegyek, — mondá a vén sváb, — isten áldja meg, direktor ur.

— Magát is, barátom, csak neveijen jó hazafit a többi fiából is.

Azután kezét fognak. Az igazgató azonban furának találja ezt a kézfogást s mikor felfordítja a tenyerét, egy forintot lát benne.

Elkapta még idejekorán az öreg gallérját és noszogatta, hogy vegye vissza a pénzt. De a sváb nagylelkűen kijelentette, hogy azt már nem teszi. A jókedélyű igazgató inkább csak a sváb butaságának tudta be ezt a kis ajándékozást s most már erőszakkal tette vissza a forintot a sváb zsebébe.

— Hát komolyan nem fogadja el? — kérdezte amaz.

— Persze, hogy nem.

— No, ilyen se láttam. Nálunk otthon egészen más szokás van, mert lám, ha a jegyző urral fogok kezét, az sohasem utasítja vissza a forintot.

— **Égő színház.** Marburgból távirják, hogy az ottani városi színház tegnap óta lángokban áll. A tűz folytán az épület nagy része már bedőlt. A tűzoltóság nem fér az épülethez s így az oltás lehetetlen.

— **Cukor helyett szóda.** Egy kis fiút, *Angelbach* Gyulát, aki csak most 18 hónapos, szülei felügyelet nélkül hagytak a Szent Pál-tér egyik háza előtt. A kis fiu mellett egy papirban valami fejtörtés kezdte. A gyermek nemsokára erős fájdalmakat érzett és a rögtön előhívott *Ottvös* Dániel dr. orvos konstatálta, hogy a fiu szódát evett és ettől szenvedett erős égési sebeket. *Ottvös* dr. rögtön kezelés alá vette.

— **A mozgolódó após.** *Nikita* montenegrói fejedelem lassankint Európa apósává lesz. Egyik leányát már elhelyezte az olasz király trónusán, másik leányával pedig most tett kísérletet *Pétervárra*. *Nikita* fejedelem ugyanis, mint ismeretes, meglátogatta a cári párt. Sokan a látogatásban politikai célt láttak, de a látogatás valójában csak olyan háztűznézésfele volt. Gróf *Lambsdorff* orosz külügyminiszter nem is vett részt azokon a beszélgetéseken, amiket a cár *Nikitával* folytatott. Am azért a háztűznézés is voltaképp politika, kivált ha *Nikita* fejedelem személyét tekintjük, aki a legkisebb bal-

kani ország uralkodója ugyan, de ravasz eszű ember. Van Nikitának egy állítólag gyönyörű szép leánya, Xénia hercegnő. Az orosz trónörökös pedig nőtlen ember. Nikita fejében nyomban megfogant a terv, hogy ezt a két fejedelmi ivadékot össze lehetne boronálni. Ezért utazott Pétervárra, hol — mint a montenegrói lapok vidámságából következtetni lehet — célt is ért. A cári pár nagyon kedvesen fogadta Nikitát a gacsina palotában. Sőt a cárné, aki némi művészi érzékkel van felruházva, nem állotta végig hallgatni Nikita fejedelemnek *Albanik fejedeleme*ről szóló drámáját. Nikita maga olvasta föl a darabot, amelyről el lehet képzelni, hogy milyen mulatságos volt. Szó a mi szó, Nikita szívesen látott vendég volt az orosz udvarban és a cár kegyesen meghívta Pétervárra Nikita fiait: Danilo és Mirko hercegeket, valamint Xénia hercegnőt is. Európa leendő apósa azóta vidáman füstöl és lát törvényt a csetinjei tölgyfák alatt.

— Téli időben jó meleg cipők, bőrből és posztóból, nem különben sárcipők igen jó, tartós, megbízható kivitelben kaphatók rendkívül jutányos áron Porter Vilmos Nagy-Aruházában a Szabadság-téren. Ott egyébiránt a legcsekélyebb bevásárlás is fénykép-bonnon lesz nyugtatva, ami a vevőt egy életnagyságu ingyen fényképre jogosítja, mihelyt az összes bevásárlások 20 koronát tesznek ki. Csúpan a díszes papír keretért térítendő meg 3 korona. Ezen kedvezmény valóban nagyvárosias.

— A „boldog keresztanya” nyílttéri nyilatkozata. Szokatlan nyílttéri nyilatkozatot olvasunk a temesvári „Délmagyarországi Közlöny”-ben. A nyilatkozat így hangzik:

Alulírott, mint boldog keresztanya közhírré teszem, hogy 1902. év. január hó 15-én az első gyermekem tartottam keresztvív alá. A gyermek anyja: Ruch Karolin, a gyermek neve: Géza, Antal, Sándor. Az utóbbi nevet én adtam neki, mivel ez előttem a legkedvesebb név. A keresztelést Kummergruber Sándor józsefvárosi segédlelkész végezte. Jelen volt még: Schmitz Anna születő.

Konkoly Erzsike
kisasszony.

Nem lehetetlen, hogy ez a nyílttéri nyilatkozat ama bizonyos legkedvesebb név viselőjének szól s tulajdonképpen nem más, mint — szerelmi vallomás. Ámde ilyennek is szokatlan s fura lesz, ha majd a szerelmes kisasszonyok nyílttérben teszik közzé a szerelmi vallomásukat. Ez bizony a rózsaszínű levelek alkonyát jelentené, meg azt, hogy a nyílttér ezentúl keresett rovat lenne.

— Itt a farsangi évad és így alkalmoszerűnek tartjuk, hogy *bálok, estélyek vagy táncmulások* rendezése esetén — figyelmüket a meghívók, táncrendek, belépti-jegyek stb. — idejekorán való gondoskodására tisztelettel felhívjuk. A modern kor igényeinek megfelelőleg berendezett könyv- és műnyomdánk gondosan megválogatott, betű- és díszítmény anyaga folytán ama kellemes helyzetben vagyunk, hogy kivitel és csín tekintetében, de főként méltányos árak által, a mai fokozott igényeknek minden tekintetben meg tudunk felelni. Ennek folytán tiszteletteljesen kérni bátorodunk a nagybecsült vigalmi bizottságokat, miszerint szükséglet esetén teljes bizalommal forduljanak az „Aradi Nyomda Részvénytársaság”-hoz.

— Végzetes fogadás. Nyitra-Zsámbokrétról írják a következőket: Egy Gáspár Antal nevű ember fogadott Zaurek nevű barátjával, hogy a Vág folyón áthúzott vaskötélén kezei aláfuggva halad át a folyón. A vaskötél a kompközlekedés miatt van áthúzva a vízen. Gáspár elérkezett a folyó közepéig, de ott a hideg vástól görcsöt kapott s alázuhant a vízbe. A kompról segítségére siettek, de már későn volt. A boldogtalan ember a vízbe fult.

— T. Üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Festészeti műterem nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3-án Millye Kálmán akad, festő és B. Újváry Ernő vezetésével. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen *archépet*, úgy természeti ülést, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönben megrendelhető minden más tárgy *festmény*, mint *táj, csendélet, szalon és egyházi kép*. A közeli ünnepekre sok rendelés történik, miért is kértnek a t. rendelők rendeléseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. *Tanítványok* a festészet minden ágából a legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látszattant, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyat akarnak meglepetésszerű készíteni. Dílettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7-ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

Ne germanizáljunk!

(A német élelmesség.)

Arad, január 17

A németek élelmességének legújabb tanujelét adta az a reklám, amelyet az Illusztrirte Welt c. folyóirat százával küldött a napokban Aradra. Ez a leleményes lap a reklám szerint 4000 márkát osztogat semmiért mindenkinek, aki az alábbi betűk felhasználásával a legtöbb faj vagy nevű madárnevet összeállít.

Ime a betűk:

K, K, U, K, S, S, R, A, K, L, Q, P, A, K, G, D, I, H, C, E, T, F, B, M, N, U, N, W, O, O, S, P, S, O, Z, J, H, K, T, E.

A felírásban megmagyarázzák, hogy n it értenek madarak alatt. Madár alatt minden szárnyas lény értendő, pl. tyúk, holló stb. Es hogy miért ad a német lap 4000 márkát mindenkinek, azt megmagyarázzák az alábbiak. Azonban csak úgy mégsem osztogatják a 4000 márkákat, mint az a felhívásból alább kitűnik. Aki ugyanis 4000 márkára szert akar tenni, annak a lapra elő kell fizetnie, amely esetben azonnal megkapja a nyereményt.

A felhívás egész terjedelmében szóról-szóra így hangzik:

Igen tisztelt uram!

Nem szédelgés! Naponta nagy jutalmak küldetnek szét! Mi mindenkinek adunk egy jutalmat, aki nekünk 25 különböző madárnevet küld és a jutalomdíj következőleg oszlik meg: A legjobb névsor, mely hozzánk naponta beérkezik, egy arany órát, a második jobb megoldásért mindennap egy remek tea-szerviz, az utána következő jobbnak naponta Konrah Sakuk gyémánt és rubin gyűrű, a rá következő legjobb válasz egy arany tárgy lesz. Minden más tökéletes névsor beküldő is nyernek valamit. A jutalmak naponta szétküldetnek, tehát nem kell önnek soká várakoznia, hogy az eredményt megtudhassa. Különbséget nem tesz, ha öntől a levelet később vagy korábban vesszük.

Nem szédelgés, ismét mondjuk Önnek. Mi 1.000.000 előfizetőt akarunk nyerni és így mi nem követelünk öntől pénzt előbb, mint ön tudni fogja, hogy az ön megoldása mily jutalmat nyert. Naponta délután 4 órakor bontatnak fel a levelek egy bizottság által és a jutalmak a fent megnevezett sorrendbe szétosztva. Az eredmény önnel közölve lesz és ha ön ezzel meg lesz elégedve, megteheti az „Illusztrirte Welt” folyóirat megrendelését, melynek beérkezéssel nyereménytárgya azonnal megküldetik. Gondos csomagolásért kezeskedünk.

Lesznek, a kik bámulják, sőt azt mondják, hogy az ajánlat lehetetlen, de mi birtokában vagyunk a pénznek és tekintélynek s biztosan tudjuk, hogy mire vállalkoztunk és képesek leszünk ezen különös, de zseniális idea által egy millió előfizetőt összegyűjteni s ennek megtörténtével tudjuk, hogy ezen előfizetőink bennünket barátaiknak is ajánlani és ezáltal idővel megrendelőink megkészszerződnek. Haj-

landók vagyunk erre a célra egy millió márkát is áldozni. Ne várakozzék ön tehát, míg késő nem lesz.

A többiektől külön állólag azon egyén, aki a legügyesebb névsort bemutatja, egy külön 1000 márkás jutalmat kap.

Az „Illusztrirte Welt” egy minden tekintetben sikerült vállalat és ígéreteinket feltétlenül teljesítjük, mire nézve minden hirdetési irodától és londoni üzletembertől beszerezhető ertesítés.

Név és cím kérjük a levelet bérmentesíteni, bérmentetlen levelet nem fogadunk el. Az „Illusztrirte Welt” 626. Chiswick High Road London, And. W. Eng.

Eddig szól a levél, a melyben az a furcsa, hogy német szépirodalmi lapnak kiadóhivatala Londonban van. Így hát inkább valami család rejtőzik a reklám mögött, mint élelmesség.

De még ha igaz volna, sem ajánljuk a német irodalomszeretnek ilyenképpen ápolását. Van nekünk elég, jól szerkesztett, magyar szépirodalmi lapunk, tessék kinek-kinek azt megrendelni, ha olvasni akar, ha pedig a nyereszkesedéshez van kedve, vegyen osztálysorsjegyet, vagy játsszék kaláhert.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A bor-szakértők.

— Jelenet a törvényszék előtt. —

Arad, január 17.

A szakértőkről mindenkinek meg van a maga nézete. Ezek a szelid bácsik mindenfelől mondanak véleményt, mindenfelől ezen a világon. A szakértő meg tudja mondani, hogy az égből lehullott meteor mely légi tájak érintése után, hány fognyira hevült esése közben, konstatalja, hogy az irás, amit Rákocyt deákja vetett papírra, a déli órák előtt vagy után adatott-e át a történelemnek mérget vesz rá, a derék szakértő, hogy a somfapálca amit a kezébe adnak libanoni cédrus ifju ága: s kétséget kizáróan megállapítja, hogy egyik vagy másik borfajt, az év melyik napján szűrték kádba. Szóval a szakértő azért szakértő, hogy mindenhez értsen.

Két szakértő pompás összefüggésén nevetnek mostanában az aradi törvényházban.

A bíró előtt egy polgári felelőbbzési tárgyalás folyt. Valami vendéglős megtagadta bizonyos borok atvételét azzal az önkényes megokolással, hogy a hordók nemes nedvét nem tőkről szűretelték. Természetesen szakértőket kellett kihallgatni a pörben. A szakértők meg is jelentek annak rendje módja szerint a tárgyaláson: egyik előkelő borkereskedő a másik egyszerű korcsmáros.

A bíró felhívta őket véleményadásra. Egy pintes üvegben ott piroslott az akták között a minta.

— Tessék megköstolni.

A borkereskedő előlépett igen ünnepies pózban és kenyeret meg sőt kért. A kenyeret megsózta, azután a nyelvére vett néhány csöppet az inkriminált nektárból. Csettengetett, gargizált, csóvalta a fejét, végre megható pathosszal szavalt:

— Tekintetes királyi törvényszék! Bejártam Spanyolországot, Frankhont, Itáliát és a Rajna mentét: láttam születésük percében a világ legfelsőbb borait, ittam Maderiát, Malagát, Bordót és Krisztus könyvét, de engedelmet kérek — ennél rosszabb pancs nem érintette meg a számát.

Mély csönd. Félénken lép a bíró elé a másik szakértő Egyet-kettőt nyel a pirosló borból, huzozatja a szemöldökét, irul-pirul, s alig titkolható szavarral, elfogódottan kezd beszélni;

— Engedelmet kérek bíró ur, én nem jártam se Spanyolországban, se a Rajna partján sem Olaszországban, sem pedig francia földön; becsületszavamra nem ittam se Malagát, se Bordót, se Maderiát, nem ittam én semmiféle idegen kotyvalékot, de

már bocsánatot kérek, akár hogy áll a dolog: én ezt a kis borocskát igen jó minőségűnek találom.

A két szakértő farkasszemet néz, a bíró az akták mögé rejtí az arcát, azután maga is megköszöngi a bort. Két-három kortyot egymásután nyel le belőle:

— Hm — konstataja aztán — csakugyan igen jó italu kis bor ez, igen jó italu.

— Es a jegyzőhöz fordult!

— Irja kérem! A szakértő által panaszolt bor jó minőségűnek találtatott.

§ Elítelt nagykereskedő. Neumann Jakab Gyomán 1898. augusztus havában nagykereskedést nyitott és ötnegyedévi fennállása után 1899. december havában csödbe ment. A bpesti piac jelentékeny összeggel lévén érdekelve a miután Neumann csödtömegében alig találtatott valami, a budapesti hitelezői védegyelet a följelentést ellene megtette. Ezen ügyben f. hó 13-án tartatott meg a gyulai kir. törvényszék-nél Szakmáry törvényszéki bíró elnöklése alatt a főtárgyalás, melyen a hitelezőket dr. Herczföld Samu bpesti ügyvéd képviselte. A törvényszék Neumann Jakabot hamis bukás büntette miatt 1 évi börtönbüntetésre és a politikai jogok gyakorlásának 3 évi elvesztésére ítélte. A kir. ügyész súlyosítás iránt felebbezett.

§ Új csődök. Petronics Stipó (István) aradi szikvizgyáros, csődöt kért önmaga ellen az aradi törvényszéktől. Schartner Sándor dr. csődbiztos a csődtömeg gondnokaként Tabakovits György dr. ügyvédet, helyettesül pedig Jellinek Henrik dr. ügyvédet rendelte ki, bejelentési határidőül március hó 10-ét tűzte ki. A felszámolási tárgyalás napja április 8-ra. A választmányt április 10-én alakítják meg. — H. W. Blumel bécsi cég ugyancsak a csődöt kéri megnyitni Rothmüller Miksa aradi kereskedő ellen, akinek még nemrégig üzlete volt. Azóta társasággá alakult át. A kérvény tárgyalás előtt van.

KOZGAZDASÁG ES KOZLEKEDES

Aradi heti gabnavásár.

— Az Arad. közl. tudósítójától. —

Arad, január 17.

A természet megsokalta a gazdanép panaszát és ma már hó takarja a földet. Isten adománya ez a láb magassága hó a szépen fejlett vetésekre.

A buza ára ismét emelkedett, míg a tengerit csak ritkán keresik, miért is ára inkább nyomott.

Kedvezőtlen időjárás következtében csak csekély behozatal, mely nem tehető többre 300 métermázsza buzánál és 250 métermázsza tengerinél.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8.60—8.70.

Buza közép minőségű 8.30—8.40.

Tengeri 4.35—4.45.

Rozs 6.40—6.50.

Arpa 5.20—5.30.

Zab 6.70—6.80.

Az irányzat szilárd.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1902. jan. 17-én tartott heti állatvásárról. —

Felhajtás gyenge, a vásár nagy kereslet és kis kínálat mellett lanyhán folyt le.

Felhajtott mintegy 115 darab szarvasmarha és borjú, 20 darab juh, 127 darab többnyire elcsigázott ló és 160 darab sertés.

Az angol megbízottak ezuttal újból megjelentek, de anyag hiányában vásárt nem kötöttek.

Árak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 400—490 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. — Igásókör párja — koronáig. — Borjú párja 140—230 koronáig. — Szarvasmarha levágásra darabja 20—40 koronáig. — Borjú drbja 48—100 koronáig. Juh párja

18—22 koronáig. Bárány párja 16—18 korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — koronáig. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja — koronáig. — Parasztló párja 240—320 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbja 12—30 koronáig. — Kincstári mustra ló drbja koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgja 90 fillérig. — Felhizott sertés klgja 84 fillérig. Süldősertés párja 32—48 koronáig. Pecsenyemalacz drbja 4.00—6.00 fillérig. Fiasokcra drbja 56—76 koronáig. Paraszthizalású sertés klgja — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig. Soványisertés párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 10—12 koronáig. Soványliba párja 4.00—4.80 fillérig. Fialatliba párja — koronáig. — Kappan párja 4.80—6.00 fillérig. — Idei csirke sütni való párja 1.40—2.20 fillérig. Idei csirke rántani való párja 1.10—1.30 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Ruca párja idei 2.40—4.00 fillérig. — Pulyka párja 8—12 koronáig. Tojás 3 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgja 2.40 fillérig. Vágott hal klgja 2.80 fillérig. — Jegelt halak klgja — fillérig. — Apróhalak klgja — fillérig. Kecsege kilogrammja 1. — fillérig.

A vásár 10 óra után kezdett oszolni.

= Rendelet a marhalevelekről. Ajánljuk a jószágtartó gazdák figyelmébe azt a belügyminiszteri rendeletet, mely most jött a törvényhatóságokhoz. A belügyminiszter tévesnek jelenti ki a marhalevelekről azon tapasztalt felfogást, hogy az elveszett marhalevél helyett nem állítható ki addig másolat, míg az elveszett marhalevére vonatkozó körözvény a „Rendőri Közlöny”-ben meg nem jelent. A másolat kiállítandó a körözvény megjelenése előtt is, ha a marhalevél-tulajdonos az elvesztés tényét vagy annak valószínűségét bebizonyította, de csak az elvesztés bejelentésétől számított bizonyos határidő eltelté után, mely egy hónapnál rövidebb nem lehet. Hasonlóképp tévesnek jelenti ki a miniszter azon felfogást, hogy a talált (bitang) állatok nem árverezhetők el addig, míg azok a „Rendőri Közlöny”-ben nem köröztettek. A rendelet intézkedéseire a földművelésügyi miniszter is hozzájárult.

= Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegyesület a következő magyarországi fizetésektelenségekről ad hírt: *Stimmeler Gyula Pancsova, Bogdán Lajos, Nagy-Enyed, Németh és Gebhardt Szombathely és Scherzinger Ferenc, Pancsova.*

= Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. december 16-tól 31-ig. Személyszállítás 1901. dec. 16-tól 31-ig 17333 személy, bevétel 3874 korona 90 fillér, 1901. december 16-tól 31-ig 18469 személy, bevétel 3612 korona 20 fillér, 1901. január 1-től december 31-ig 480981 személy, bevétel 92468 korona — fillér, 1900. január 1-től december 31-ig 506379 személy, bevétel 97426 korona 40 fillér. Teherszállítás 1901. december 1-től 31-ig 1435440 klg., bevétel 1516 korona 13 fillér, 1900. december 16-tól 31-ig 2044840 klg., bevétel 2167 korona 59 fillér, 1901. január 1-től december 31-ig 34305860 klg., bevétel 36785 korona 30 fillér, 1900. január 1-től december 31-ig 31313760 klg., bevétel 38442 korona 81 fillér.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 24 — 95 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 90 — 92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm felüli súlyban 88 — 90 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—250 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm felüli súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli súlyban 88 — 90 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm felüli súlyban 84 — 86 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm felüli súlyban 82 — 84 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) súlyát vétetik irányadónak.

Serteslétszám. Január 14. napján volt készlet 26.397 darab, január 15. napján felhajtott 739 darab, január 15. napján elszállított 861 darab, január 16. napján maradt készletben 25.765 darab. Üzlet: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Január 17. —

Mai jegyzéselnk: Készárú nagyban uyere szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 6/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13 — korona mmázeánkens.

Kerpel Izsó 50,000 kötetes kölcson-könyvtárába

Aradon, Ártél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

A következő újdonságok érkeztek:

Broughton: Olyan mint a virág. Crocker: Gven, Tolstoj: Sötétség orsz. Thauriet Virágos erdő. Tutsek: Örvény, Bartha: Kazár földön. Görbe naptár 1902. Laufs: A páholy. Horovitz: Camilla, Molnár: Gazdátlan csolnak, Gárdonyi: A láthatatlan emb., Thury: A kapitány, Szücsné: Alf. Szakácskönyv, Jókai: Egzotivó asszonyok, Herczeg: Pogányok. Mikszáth: Öreg szekér, fakó hám, Fekete kakas, A szelistei asszonyok. Gorkij: Csudra Makar, Szabados: Leányok, asszonyok, Eötvös Károly: Emlékezések, Magyar alakok, Beniczky: Mindenáron, Hanna, Az első nyom, Ohnet: A könnyűvéreiek, X. Szüzek a vásáron, Brioux: A vörös talár, Sz. I.: Elsülyedt lelkek, Almanach 1902. Donászy: Szigetvár, May: A puskás bur, Koltai: M. szab. harcok vezérei, Eckstein: Isk. kalodában, Ahonyi: Három vi-téz m. baka stb.

Németben: Voss: Der gute fra Checco, Boy-Ed: Loa u. Rahel, Bahr: Neben d. Liebe, Jensen: Frühlingsstürme, König: Ohne Gewissen, Hartwig: Schloss Wolkenstein, Buch der grössten Geheimnisse, Viebig: Die Rosenkranzjungfer, Heiberg: Fast am ein Nichts, Meggede: Von zarter Hand, Tranfil Max: D. Welt hinter den Coulissen, Bernhard M.: In treue fest, K. Essenther: Der echte Ring, Wothe A.: Und doch, Suse, Warum, Ragna, Knut Hamsun: Die Stimme des Herzens, Edwards: Stefan Lawrence, Dewall: Der schöne Lehmann, Kaviar-Kalender 1887—1901., Ballestrem: Aus d. Rumpelkammer, Amors Missethaten, Bülow: Im Hexenring, Wachenhusen: Gesch. e Schönheit, Der Backfisch, Tinseau: Versiegelte Lippen, Spätgen: Plainair, des Amerikaners Wort, Georgy: Lotte Bach's Hochzeitsreise, Hackländer: Im Damencoupé, Vaudéré: Drei Blumen der Wohlust

Francziában: Zola, Masson, Gyp, Ohnet, stb.-től újdonságok.

Angolban: Twain, Ouida, Braddon, Broughton, Wells, Collins stb. legujabb művei.

Havi-kölcsöndij: 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

A könyvek újak és tiszták.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legujabb és legérdekesebb műveket.

A magyar, német, francia és pótyjegyzékek megjelentek és ingyen kaphatók.

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében **üzleti könyvek** u. m. strazzák, naplók, főkönyvek, stb. **igen jutányosan** kaphatók.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, január 17.

Délitőzsde. Buzakínlati mérsékelt. Tartózkodó vételkészség mellett 14,000 métermassza került forgalomba, kellemesebb irányzat mellett, szilárd, tartott, időnként valamivel magasabb áron. Egyéb gabonaszemek közül a rozs és zab irányzata kellemesebb időjárás szeles.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.26 — 9.27
Buza októberre	8.39 — 8.40
Roze 1902. áprilisra	7.67 — 7.68
Zab 1902. áprilisra	7.50 — 7.52
Tengeri 1902. májusra	5.40 — 5.41
Repce 1902. augusztusra	12.25 — 12.35

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisra	9.27 — 9.28
Buza októberre	8.40 — 8.42
Roze 1902. áprilisra	7.73 — 7.75
Zab 1902. áprilisra	7.50 — 7.52
Tengeri 1902. májusra	5.40 — 5.42
Repce 1902. augusztusra	12.35 — 12.45

Zárul 5 órakor:

Oestrák hitelrészvény	649.25
Magyar hitelrészvény	644 —
Lezárt hitelbank részvény	422 —
Rima-Murányi vasúti részvény	488 —
Oestrák-magyar államvasúti részvény	657.75
Közút vasút	594 —
Városi villamos vasút részvény	298 —

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, január 17.

agyar aranyárjádék 40/0	119.50
agyar koronárjádék 40/0	95.25
agyar arany 41/100	122.25
agyar ezüst 41/100	101. —
agyar keleti vasút	120. —
agyar földterhermentesítési kötvény	94.90
agyar italmegváltási kötvény	101.45
arvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	94.90
agyar nyeresémsorajegy kölcsön	182. —
szaszbályozási és szegedi kölcsön	151. —
strák papírjádék	100. —
strák járadék ezüst	100. —
strák járadék arany	120.25
ronajárjádék	96.25
60-iki államsorajegy	145. —
strák-magyar bankrészvény	1800. —
agyar hitelbank részvény	660.50
strák hitelbank részvény	644.50
strák-magyar államvasút	654.25
frankos arany (Napoleonkor)	19.02
met birodalmi márká	117.15
ndon	239.25
ris	95.20

NAPIREND.

Január 18. Szombat. Róm. kath. naptár: Piroška. — testáns naptár: Piroška. — Izraelita naptár: Sabbat. — Görög-keleti naptár (január 5.): Teopem. — A nap 7 óra 26 perckor. nyugszik 4 óra 22 perckor. — A déli 11 óra 28 perckor, nyugszik 1 óra 18 perckor. Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.5 milliméter. — Hőmérséklet reg 7 órakor 0° + 0°C, délután 2 órakor 0° + 1.8°. Iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 3. délután 2 óra 3. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 óra derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 5 milliméter hó. Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Arad küldött táviratát szerinti a mai napra a következő idő várható: Változó, enyhe, éjjeli fagy, elvélve padék, szeles.

Szabadságnap emléktárgyak országos múzeuma (szin épület 1-es emelet). Nyitva van mindennap délelőtt 5 óra délután 6 óráig. Belépő-díj: Hétköznapokon 40 fillér vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombán délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon a. Holyiség: Ereklie nuzsua helyisége mellett ülés.

Január 19. A II. kerületi jótékony fillérasztársaság gyűlése délután 3 órakor. — Az aradi közjegyzői közgyűlése. — Alberti Werner hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt). — Az aradi Oratorium közgyűlése délelőtt 11 órakor (Polgári fiúiskola.)

Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési-egylet közgyűlése délután 3 órakor.

Január 22. A Kölcsény-egylet fölolvásó-estélye délután 5 órakor (Felső kereskedelmi iskola.)

Január 25. Az új-szent-anna állami polgári fiúiskola stületének fölolvásó-estélye este 8 órakor (Polgári iskola.)

Január 26. Andriczek Ferenc cs. és kir. kamara-műhangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt). — radi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor. — aradi református egyház közgyűlése délelőtt 10 óra (Városház.) — A borosjenői takarékpénztár rész-ársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A boros-és vidéke gazdasági- és hitelszövetkezetének közgyűlése délután 3 órakor.

Január 27. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délután 9 órakor.

Január 28. Világos hegyközség közgyűlése. — Jegyző-ülés Sillingyán.

Január 30. A nagy-butyini takaré- és előlegezési-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Jegyzőválasztás Pankotán. — Az első arad-szent mártóni takarékpénztár részvény-társaság közgyűlése.

Február 2. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A kisjenői takarékpénztár részvény-társaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 16. Rosenthal Mór hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 26. Aradváros tisztújító közgyűlése délelőtt 10 órakor.

REGENY-CSARNOK.

A harmadik.

— Regény. —

Irt: Sienkiewicz Henrik.

Fordította: Hegedűs Szerelm. [18]

(Polytata.)

XV.

Este Suslowskiéknál vagy k.

A szalon egyik sarkában a kereveten ülök Kaciával.

Suslowska asszony az asztal mellett varrja lámpafényénél Kacia kelengyékének egy darabját. Suslowski ur méltóságosan olvassa a „Papírsarkány” esti számát.

Nyomott kedélyhangulatban vagyok, ezt el-üzni akarván, közelebb húzódok Kaciához.

A szobában csend van. Csak Kacia susogása hallszik, kit átkarolni igyekszem, miközben ő félve suttoja:

— Wladek, a papa meglátja!

Ekkor Suslowski papa szót emel s fenhangon kezd olvasni:

„Swiatecki, az ismert nevű festő „Utolsó találkozás” című képét Bialowski dr. ezeröttszáz rublért megvette.”

— Ah, igen! — mondom — ma reggel adta el képét Swiatecki.

Közbe újra szeretném megölelni Kaciát s újra hallom:

— Papa meglátja!

Önkéntelenül pillantok Suslowskira.

Egyszerre csak látom, hogy arca megváltozik. Kezét szeme fölé illeszti s a „Papírsarkány” fölé hajol.

Mi az ördögöt nézhet ott?!

— Apuska, mi lett? — kérdi Suslowska asszony.

Főlemelkedik helyéről, néhány lépést tesz felénk, megáll, szuró tekintettel végig mér, kezét összekulcsolja s fejét rázogattja.

— Mi leli őnt?

— Semmi sem marad titokban! Minden kiderül a nap alatt! Ime a példa reá! — szól pathetikusan Suslowski, — Uram! Olvassa csak el ezt a cikket, ha szégyenérzete ugyan megengedi!

Mialatt ezt a szónoklatot tartja, oly mozdulatot tesz kezével, mintha tógába akarna burkolózni, aztán átnyújtja a „Papírsarkányt.” Atveszem a lapot, beletekintek s azonnal a következő című cikk öltik szemembe: „Az ukrainai hárfás.” Meghökkenve olvasom a következőket:

„Néhány nappal ezelőtt különös vendég érkezett Warsóba, egy agg hárfás alakjában az Ukrainából, ki egyes családoknál teszi látogatásait, hol énekeiért alamizsnát nyujtanak neki. Ugy hírlík, egyik jól ismert és szeretetreméltó művésznök A. E. vette oltalmába az aggot, kivel ma reggel is együtt láthatták, a mint Warsó utcáin végig kocszott... Az a hír terjedt el városunkban, hogy az agg hárfás csuhája alatt a leghiresebb festőinknek egyike rejtőzik, ki a főrjek és gyámok ilyen módon való kijátszása után szerez a hölgyek boudirjába szabad bemenetet. Meg vagyunk nyüzödvé róla, hogy a híresztelés teljesen alaptalan, mert divánk az efajta dolgot megvetendőnek tartaná. Ertesülésünk szerint az öreg egyenesen az Ukrainából jött. Elméje kissé zavarodott, emlékező képessége azonban még elég jó.”

Ördög és pokol!

Suslowski annyira ingerült, hogy dühében szólni sem tud már. Utóbb azonban busásan pótolja előbbi halgatását.

— Micsoda új kifogásokkal ál most elő, hogy viselkedését igazolhassa? Nos, halljuk! Nem ön volt az, kit ilyen gyalázatos álruhában láttunk? Kicsoda ez az öreg hárfás?!

— En voltam — feleltem. — De nem érttem, miért találja álruhám gyalázatosnak?

E pillanatban kitépi Kacia kezemből a „Papírsarkányt” s olvasni kezd. Suslowski még jobban burkolózik (azaz csak jelzi) tógájába, újabb támadásra készülve:

— Alig lépte át a tiszteletreméltó ház küszöbét, már is erkölcselenséget hoz magával; még mielőtt férje volna e szerencsétlen gyermeknek, már is árulója lesz valami könnyelmű hölgyikével; bizalmunkkal a legaljasabb módon visszaél, a szent fogadását megtöri... Es még hozzá kiért? Egy színésznőért! Egy heteráért!

De most már nem hallgathatom tovább!

— Uram! — szakitom felbe — elég volt a frázisból! Tudja meg, hogy ez a hetera többet ér, mint az Ön fájából tíz hamis Cato! Ön reám nézve még idegen és semmi más, s jegyezze meg azt is, kérem, hogy Ön iszonyuan unalmas kezd lenni! En már torkig vagyok az Ön páthé-sával kérem, janel is...

Beszélő képességem felmondja a szolgálatot, de különben nincs rá szükségem, mert Suslowski nagy hirtelen felnyitja mellényét, kitarja mintha azt akarná mondaná:

— Szurj, ne kimélj, itt a keblem...

De eszem ágába sincs, hogy odaszurjak, e helyet azonban kijelentem, hogy attól való félelemben, hogy még talán sokat talállok mondani Suslowski urnak — távozom.

Csakugyan, minden köszönés nélkül hagyom el Suslowskiék házát.

A friss levegő lecsillapítja felhevült véretem.

(Polytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL

Budapest felé indul:

Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Személysz. tv. d. u.	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:

Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.11
Soborsinig délután	2.04
Személyvonat d. u.	4.30
Gyorsvonat este	7.23

Temesvár felé:

Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesvonat délután	5. —

Szeged felé:

Vegyesvonat reggel	7.12
Személyvonat d. u.	4.09

Brád felé:

Személyvonat reggel	6.25
Vegyesvonat d. u.	12.06
Borossebesig szv. du.	5.20

ARADRA

Budapest felé érkezik:

Személyvonat reggel	6.05
Személysz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	7.11
Szv. Szolnokról este	8.50

Erdély felé:

Soborsinról reggel	6.55
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felé:

Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felé:

Személyvonat reggel	8.38
Vegyesvonat este	7.06

Brád felé:

Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. e.	11. —
Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Január 17. —

Vass szálloda. Friedmann Adolf utazó Bécs. — Taussig Zoltán utazó Bécs. — Klein Izidor utazó Bécs. — Weisz Ede utazó Bécs. — Steinberger Adolf utazó Budapest. — Vossle Rudolf utazó Mannheim. — Salapátka Artur gazdatiszt Belgrad. — Csillag Emil utazó Bécs. — Jolles Gyula utazó Bécs. — Fischer Gyula utazó Bécs. — Rosner J. utazó Bécs.

Városi színház.

Bérlet 100. sz.

Páros

Szombaton, 1902. évi január hó 18 án:

A boszorkányvár.

Vig operette 4 képbén. Irt: Beria A. Zenéjét szerző: Mil-löcker K. Fordította: Reiner F. és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

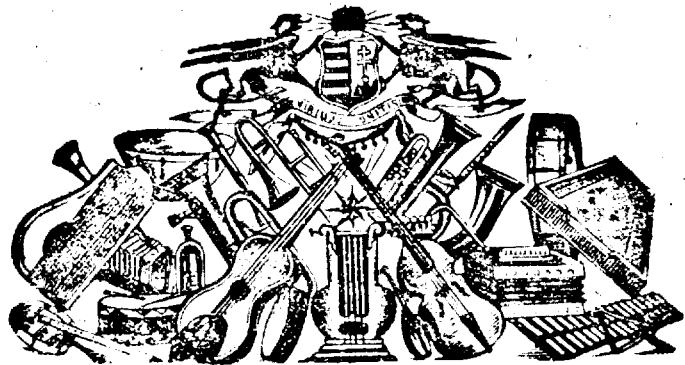
Kányavári ... Polgár S.	Marcza ... Vidor Laura.
Kakasi ... Nemes S.	Klára néni ... Tolnainé.
Capponi ... Réti István.	Veruska ... Felhő Rózsi
Coralie ... Sugár A.	Józsi, csordás Boda Ferenc.
Lamotte ... Fenyéri Mór.	András ... Arkossy V.

Kezdete 7 órakor.

STÖHR MÁTYÁS

hangszerüzlete

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Hangszerek, hegedűk, bőgők, harmonikák, cziterák, gitárok, flóták, dobok, klarinétok, szóval mindennemű hangszerek és az ahhoz szükséges kellékek nagy választékban vannak készletben.

Tört és régi hegedűket és bőgőket veszek vagy ujakra becserélek.

1678

36—1902. sz.

Ternovai járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett silingyiai körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ának minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám a folyó hó 28. napjának d. u. 5 órájáig adják be, mert a később beérkező kérelmeket figyelembe nem veszem.

A választás folyó hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájkor a silingyiai körjegyzői székházban fog megtartatni.

Ternován, 1902. évi január hó 15-én.

Jank János.

főszolgabíró.

174

3777—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az új-aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az új-aradi takarékpénztár és Frank András új-aradi lakos végrehajtónak, ifj. Frank Antal aradi Demeter-utca 107/a. sz. lakos végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. és 349 kor. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az tem svári kir. törvényszék (az új-aradi kir. járásbíró) területén lévő, Szépfalu községben fekvő és a szépfalui 152. sz. tjkv-ben A. I. 1. sorsz. a. felvett beltelekre és 175. összeírási számu házra az özv. Frank szül. Link Anna Mária szépfalui lakos javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fentartása mellett az árverést 979 korona 40 fillérben ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 14-ik napján délelőtti tíz órakor Szépfaluban a község házában megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 97 korona 94 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Új-Aradon, 1901. évi november hó 29-ik napján.

Az új-aradi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Szokolay,

kir. bíró.

176

Magy. kir. államvasutak.

182256—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évi január hó 1-től számítandó egy, esetleg öt éven át borítékok, irodaanyagok és papírosokból felmerülő szükségletének szállítást biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírás tárgyát képező irodaanyagokból és papírokról szóló ki-mutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításra vonatkozó részletes módzatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a m. kir. államvasutak igazgatósága, anyag- és leltárbeszerzési A. III. szakosztályánál (Budapest, VI. ker. Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 54. ajtó szám) kaphatók.

Az ívenként egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ily felirattal: „Ajánlat ad 182256—901. számhoz.” 1902. évi január hó 22-én déli 12 óráig az anyag- és leltárbeszerzési szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott irodaanyagok értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokból 1902. évi január hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1901. december 21.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

19534—1901. urb. sz.

Hirdetmény.

Ó-Szt.-Anna község egyes birtokosai, mint volt urbéreseknek tagosítás iránti kérelmek ügyében a tagosítás megengedhetőségének czéljából szükségesnek mutatózó többségnek birtokarány szerinti szavazás útján való megállapítására határozottul 1902. évi január hó 27. napjának d. e. 9 órája Ó-Szent-Anna község házához kitűzetik.

Mikorra az összes érdekeltek azon határozott kijelentéssel idéztetnek meg és helyezettnek tudomásba, hogy a kik a szavazásra kitűzött időben meg nem jelennek, vagy pedig a szavazati jogukat nem érvényesítik, úgy fognak tekinteni, mint a kik a tagosítást kérelmező felekhez hozzájárultak volna.

Az aradi kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1901. évi december hó 28-án tartott üléséből.

Acs,

jegyző.

170

Hölgyeknek és Uraknak

egyaránt ajánlható az általam készített „Contre Son” korpa elleni fejmosó, mely a legtisztább anyagokból van összeállítva.

Hogy az egészségre nem káros anyagokat tartalmaz, igazolja egy budapesti kir. ker. törvényszéki hites vegyész, valamint a zürichi nemzetközi vegyintézet bizonyítványa.

Ezen fejmosó rendszer használata megszünteti a fejkorpa képződést, a hajnak selyemszerű finomságot és igen szép fényt ad.

Nem állítom, hogy hajnövesztő, hanem az által, hogy a fejbőr tiszta és korpa mentes, a hajhullást enyhíti.

Ezen fejmosó minden esetben a legnagyobb sikerrel lett használva, mit számtalan egyénnel tudok igazolni.

Kitűnő hatásánál fogva számtalan esetben ajánlva lett dr. Tisch Mór Arad város tb. főorvosa által.

Gyors száradása által a legérzékenyebb fejen is használható.

Egy üveg ára 65 krajczár.

A n. é. közönség becses bizalmát kérve, maradtam kiváló tisztelettel

TURÓCZY ELEK

fodrász

1735

Arad, Andrassy-tér 18. Salacz-utcai rész.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Ring Lajos, Rozsnyay Mátyás özv., Rozvány György, Tábor Gyula, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban és Vojtek és Weisz droguáriákban.

Győrön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.

Magy.-Pécskán: Mike József gyógyszerárakban.

Ó-Pécskán: Rókazin János gyógyszerárakban.

Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.

Szikszón: Párdy Ede gyógyszerárakban.

1253

Apró hirdetések.

Minden kiírtetés beiktatása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-
tesítéseket a kiadóhivatal ad; leve-
lbeni kérdésekhez a válasza való bá-
lyeg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

tesítéseket a kiadóhivatal ad; leve-
lbeni kérdésekhez a válasza való bá-
lyeg melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

VAJDA BENŐ

fogorvos

Aradon.

Készít rágásra teljesen használható

MŰFOGAKAT,

foganként 2 frtért.

Fogak plombázása feltűnően elcsón, jótállás
mellett. 163

Fájdalommentes foghúzás 1 forint.

Anyakönyvvizetők helyettesnek

kinevezhető, a német nyelvet
bíró s jegyzői teendőkben jártas

írnok

február hó 1-vel

alkalmazást nyerhet.

Javadalmazása havi 40 ko-
rona, mosás és ágyneműn ki-
vüli ellátás.

Fakert, 1902. január 15.

Rácz Márton,

173

körjegyző.

Elsőrangú likörgyár

mielőbbi belepésre keres

fiatal embert,

aki Délmagyarországot és Er-
délyt már sikerrel beutazta.

Ajánlatok bizonyítvány má-
solatokkal és fizetési igények
megjelölésével „Szép jövő“ je-
lige alatt e lap kiadóhivatalá-
hoz intézendők. 160

Azonnal

bérbeadandó Lippán

a

Magyar Király szálló

izléses

brendezéssel együtt.

Értekezhetni lehet **Bondy**
és Társa sörfőzdéjében
Lippán. 178

Ajándékoknak

alkalmas

fényképek

KLAPOK ALAJOS

Arad, Minorita-palota (Templom-utca)

kaphatók. 1713

Ha hull a hajad

használd

Kossuth-féle haj-essentiát

(T. Capillorum)

biztos szer a hajhullás és fejkorpa ellen,
kitűnő haj-ápoló szer.

1 próba üveg ára 2 korona.

Kapható a megvaltóhoz ozimzett gyógyszer-
tárban 916

M.-RADNAN.

Ékszertárgyakat, zálogjegyeket,
tört aranyat, ezüstneműeket

készpénzfizetés mellett, legmaga-
sabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA,

Minorita-palota.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos ocsogó
berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

80604—1901.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város külhatárá-
ban fekvő földbirtokok határának
megjelölésére vonatkozó 13882—
255—901. számú szabályrendelet-
nek megfelelőleg eszközözendő ha-
tárjelzésre kitűzött határidő 1901.
év végével lejárt.

Felhívjuk mindama külhatárbeli
földtulajnosokat, a kik a határ-
jelzést nem eszközölték, hogy azt
legkésőbb 1902. évi január hó
végéig teljesítsék, mert különben
a határjelzést hatóságilag fogjuk
eszközölni és a költséget köz-
igazgatási úton beszédelni.

Arad sz. kir. város tanácsának
1901. évi december hó 31-én tar-
tott üléséből.

A városi tanács

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás

az „Aradi Első Takarékpénztár“

részvényeseinek

vasárnap, 1902. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor

az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

61-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 28. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1901. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megszavazása.
3. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 23. §-a.)

Az alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. ez. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű kép-
viselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig
ezenkívül meghatalmazásaikat 1902. évi február hó 1-ig az intézeti főpénztárnál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni
szíveskedjenek.

Aradon, 1902. január hó 14-én.

Az Aradi Első Takarékpénztár
igazgatósága.